

Bez kompetentnego kosztorysanta, a właściwie specjalisty od kosztów, udzielanie zamówień publicznych na roboty budowlane, prace projektowe oraz niektórych innych zamówień związanych z procesem inwestycyjnym – praktycznie rzecz biorąc nie jest obecnie możliwe. Jego rola jest również istotna w fazie programowania - tu określone zostają planowane koszty robót budowlanych oraz koszty prac projektowych, jak i w fazie planowania gdzie miejsce ma „montaż finansowy” całego przedsięwzięcia. Na tym etapie określona powinna być kwota, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia publicznego. O wzrastającej roli i odpowiedzialności kosztorysanta, pozostającego dotąd w cieniu projektanta i wykonawcy pisze Andrzej Borowicz w materiale na s. 17-24.

Zwracamy uwagę Państwa na dyskusję dotyczącą ważkiego tematu obowiązków stosowania przepisów techniczno-budowlanych, mimo iż są one, zdaniem Autora, źródłem biurokracji i utrudniają proces inwestowania. W kontekście artykułu opublikowanego w IB nr 6/04 nt wadliwych przepisów rozporządzenia o warunkach technicznych budynków, Autor pyta, dlaczego „indywidualny interes inwestora” jest tak często przyczyną odwołań od decyzji administracyjnych o ustaleniu warunków zabudowy (s. 3).

Po raz pierwszy w Polsce ukazała się publikacja zawierająca wzorcową, rekomendowaną przez Urząd Zamówień Publicznych, dokumentację przetargową dla robót budowlanych (s. 25). Opracowanie składa się z następujących części:

- wzorcowe dokumenty przetargowe dla robót budowlanych
- wzory umów o roboty budowlane
- specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych oraz zasady obliczania cen na roboty budowlane
- przewodnik dotyczący opracowania i stosowania wzorcowych dokumentów przetargowych i wzorów umów na roboty budowlane

Okładka: Rzeźba Alojzego Gryta „Pod jabłonią”
zdobi wrocławskie osiedle „Cztery Pory Roku”
Fot.: Marek Grotowski

SAMORZĄD ZAWODOWY

- 2 ► Wiedza naszym atutem
- 3 ► Kto może decydować o ograniczeniu prawa własności
- 6 ► Działania ustawowe PIIB - podnoszenie kwalifikacji zawodowych członków Izby

UBEZPIECZENIE OC

- 8 ► Ubezpieczenie majątku firmy

INŻYNIER W UNII

- 11 ► Inżynier Kontraktu (4) Podzlecenie robót
- 12 ► Pojęcia i skróty w języku angielskim

PRAWO

- 14 ► Kalendarium

TEMAT MIESIĄCA

- 17 ► Rola i odpowiedzialność kosztorysanta w procesie inwestycyjnym realizowanym z uwzględnieniem Prawa zamówień publicznych

RYNEK

- 25 ► IX konferencja w Częstochowie
- 26 ► O nowej roli inżyniera
- 27 ► BUDMA 2005
- 28 ► Holandia – wywiad z ambasadorem
- 31 ► Prasa branżowa

Inżynier
budownictwa

Wydawca: Wydawnictwo PIIB sp. z o.o.
00-050 Warszawa, ul. Świętokrzyska 14a
tel.: (0-22) 336 13 41, www.piib.org.pl
e-mail: biuro@inzynier.waw.pl

Prezes Zarządu: Tadeusz Nawracaj
Redaktor naczelna: Barbara Mikulicz-Traczyk
Sekretarz redakcji: Aleksandra Lemańska
Korekta: Małgorzata Kozłowska

Nakład: 92 600 egz.

Druk: Drukarnia Prasowa S.A., al. J. Piłsudskiego 82
92-202 Łódź, tel.: (0-42) 675-61-00
Skład: Fabryka Promocji, tel.: (0-22) 448-57-56
Biuro Reklamy: SERWIS RED, tel/faks: (0-22) 833 44 99,
e-mail: ad@inzynier.waw.pl

NAKŁAD KONTROLOWANY
ZWIĄZEK KONTROLI DYSTRYBUCJI PRASY

Redakcja zastrzega sobie prawo do adiacji tekstów i zmiany tytułów. Przedruki i wykorzystanie opublikowanych materiałów może odbywać się za zgodą redakcji. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych reklam.

Wiedza naszym atutem

Przyjęte przez Krajową Radę PIIB zasady korzystania z pomocy w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych w PIIB są dokumentem, który precyzuje obowiązki Izby wobec członków w obszarze doskonalenia zawodowego. Udziela kolejnej odpowiedzi na pytanie o wymierne korzyści z przynależności do samorządu inżynierów budownictwa. Jako inicjator opisanych działań mam nadzieję, że wdrożenie w życie uchwalonych zasad przybliży inżynierom budownictwa naszą izbę samorządową i stanie się realną, wymierną korzyścią płynącą z przynależności do niej. Samorząd zawodowy inżynierów budownictwa jest instytucją mocno kontrowersyjną. Nakaz przynależności do organizacji samorządowej nałożony przez ustawodawcę na osoby pełniące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, daleki od doskonałości kształt ustawy oraz niezwykle trudny okres tworzenia zrębów olbrzymiej organizacji przejmującej zadania państwa wobec znacznej grupy jego obywateli, to elementy wywołujące zdecydowaną niechęć środowiska wobec działań Izby.

Jak zwykle w takich sytuacjach najczęściej zadawanym w organizacji staje się pytanie o konkretne korzyści płynące z przynależności do Izby.

Nadszedł czas, że można przystąpić do realizacji kolejnego już kroku mającego na celu wsparcie członków PIIB w ich codziennej pracy zawodowej. Otóż jednym z praw ustawowych członka samorządu zawodowego inżynierów budownictwa jest prawo do korzystania z pomocy Izby w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz zapewnienia właściwych warunków wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Wychodząc naprzeciw temu zadaniu, Krajowa Rada PIIB uchwaliła zasady korzystania z pomocy w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych w PIIB. Pomoc, o której mowa, dotyczy kwalifikacji zawodowych związanych bezpośrednio z wykonywaniem przez członka Izby samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie. Główne zadania związane z realizacją zadań ustawowych spoczywać będą na izbach okręgowych. Te, na podstawie tworzonych obecnie regulaminów zobowiązane są do

udzielania członkom informacji o aktach prawnych (ustawach i rozporządzeniach) oraz normach związanych z budownictwem. Izby okręgowe zapewnić muszą także udzielanie informacji o dokumentach dotyczących wewnętrznych regulacji w Izbie. Inną formą pomocy członkom mają stać się biblioteki czasopism, książek i norm oraz aktów prawnych z komentarzami - związanych z budownictwem. Oczywiście staje się uwaga, że odblokowanie powszechnego dostępu do Polskich Norm nie może odbyć się bez działań reprezentantów PIIB szczebla centralnego. Wskazane staje się więc utworzenie elektronicznej, centralnej biblioteki norm i aktów prawnych dostępnej dla izb okręgowych. Brak dostępu do aktów źródłowych stanowi bardzo często przyczynę nieprawidłowości w pracy inżyniera budownictwa. Jest widocznym dowodem, że niezajomość prawa szkodzi. Inną formą pomocy w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych członków jest tworzenie możliwości udziału w systematycznych szkoleniach w formie kursów, seminariów, sympozjów czy konferencji. Szkolenia takie prowadzone są praktycznie we wszystkich izbach okręgowych. Ważne jest jednakże, aby informacja o tematyce, zakresie i formie szkolenia docierała do maksymalnie dużej liczby członków z odpowiednim wyprzedzeniem. Tematyka szkoleń powinna być odpowiednio dobierana, aby ich waga dla uczestników była wciąż znacząca. Zdecydowanie należy poprzeć organizowanie szkoleń branżowych (dla konstruktorów, drogowców, mostowców, instalatorów sanitarnych, elektryków i innych) w oparciu o struktury stowarzyszeń, z którymi PIIB podpisała stosowne porozumienia. To w tych stowarzyszeniach skoncentrowany jest potencjał wiedzy, a także możliwości organizacyjne umożliwiające wsparcie PIIB w specjalnościach przewidzianych prawem budowlanym. Do organizacji szkoleń należy wykorzystać także uczelnie i instytuty badawcze. To stamtąd płyną informacje o kierunkach prac badawczych nad nowymi technologiami stosowanymi w budownictwie.

Informacje o planach szkoleniowych powinny docierać do wszystkich członków PIIB za pośrednictwem „Inżyniera Budownictwa”, izbowych pism lokalnych, Internetu i lokalnych środków masowego przekazu.

Polska Izba Inżynierów Budownictwa ma stwarzać warunki dla podnoszenia kwalifikacji zawodowych swoich członków.

„Stwarzanie warunków” to nie wprowadzenie systemu nakazów, okresowych ocen, wystawiania cenzurek. To zapewnienie dostępu do informacji prawnej i technicznej, bieżące informowanie o zmianach prawnych, o interpretacjach trudnych przepisów, zapozdawanie z kierunkami rozwoju techniki w budownictwie. W warunkach gospodarki rynkowej o przydatności pracownika decyduje poziom jego wiedzy poparty efektami pracy. Nie listy referencyjne, nie cenzurki wystawiane przez organy samorządowe lub stowarzyszenia naukowo-techniczne. To rynek weryfikuje kwalifikacje inżyniera budownictwa. A tenże inżynier ma obowiązek stałego podnoszenia swoich kwalifikacji. Jeśli nie będzie posiadał odpowiedniej wiedzy - może popełnić błąd, za który poniesie odpowiedzialność karną, cywilną i zawodową. Czy potrzeba lepszej motywacji do stałego doksztalcania się? Poziomu samoksztalcania nie sposób ocenić obiektywnie, zastąpić suchymi ocenami liczby godzin spędzonych na czytaniu prasy fachowej czy śledzeniu Internetu. Nie sposób ocenić korzyści wyniesionych z udziału w konferencji, szkoleniu, prezentacji. Ważne jest, aby inżynier budownictwa pełnił samodzielne funkcje techniczne zgodnie z wiedzą techniczną i prawną aktualizowaną na bieżąco. Nie ludźmy się, że każdy z nas wykorzysta w pełni system doksztalcania wprowadzony przez Izbę. Skorzystają z niego najbardziej wartościowi inżynierowie, którzy mają świadomość konieczności zachowania wysokiego poziomu polskiego inżyniera, na których barkach spocznie wyrwanie tej dziedziny gospodarki z głębokiego kryzysu jako kadry kierowniczej, projektantów, inspektorów nadzoru na budowach w Polsce i poza naszymi granicami.

▷ MGR INŻ.
PIOTR KORCZAK
z-ca sekretarza KR PIIB

Kto może decydować o ograniczeniu prawa własności

Przepisy techniczno-budowlane są niezbędne dla zachowania bezpieczeństwa życia i mienia, warunków sanitarnych i ochrony zdrowia, należy natomiast wyjaśnić, dlaczego są źródłem biurokracji i utrudniają proces inwestowania.

Dlaczego, jak pisze Pan architekt mgr inż. Władysław Korzeniewski w swoich profesjonalnie udokumentowanych artykułach¹ „Przepisy paragrafu 12 stają się często powodem sprzeczności interesów o różnym charakterze, ale najczęściej mających charakter indywidualnego interesu inwestora² z ograniczeniami, wynikającymi z obowiązujących przepisów techniczno-budowlanych i prawa miejscowego, oraz interesami właścicieli i użytkowników sąsiednich działek. Regulacje dotyczące usytuowania budynków przy granicy działki budowlanej są stale tematem najwyższego zainteresowania właścicieli i użytkowników nieruchomości, planistów przestrzennych, inwestorów, projektantów i administracji architektoniczno-budowlanej, a wskutek tego również przedmiotem zainteresowania prawodawców”.

Autor podaje, że „ponad 90 proc. jednostek osadniczych w Polsce nie ma w ogóle żadnego obowiązującego planu miejscowego, a po drugie – ustawa nie nakłada w ogóle obowiązku (i nie zakłada praktycznej możliwości) opracowania planów miejscowych dla całego obszaru jednostek osadniczych.”

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w przypadku braku obowiązującego planu miejscowego mającego rangę prawa miejscowego dopuszcza wydawanie dwóch rodzajów decyzji administracyjnych o lokalizacji inwestycji:

- ▶ decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego,
- ▶ decyzje o warunkach zabudowy innych inwestycji.

Decyzje administracyjne o ustaleniu warunków zabudowy podlegają zaskarżeniu. Jak podaje W. Korzeniewski, analiza odwołań wskazuje, że główną przyczyną merytoryczną jest wspomniany już „indywidualny interes inwestora” zatem skoncentrujmy naszą uwagę na znalezieniu odpowiedzi, dlaczego jest on przyczyną odwołań, skoro ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,

zapewnia prawo do roszczeń z tytułu utraty wartości sąsiednich nieruchomości.

Art. 36 ust 1 stanowi „Jeżeli, w związku z uchwaleniem planu miejscowego albo jego zmianą, korzystanie z nieruchomości lub jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe bądź istotnie ograniczone, właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości może, z zastrzeżeniem ust. 2, żądać od gminy:

1) odszkodowania za poniesioną rzeczywistą szkodę albo

2) wykupienia nieruchomości lub jej części.

2. Realizacja roszczeń, o których mowa w ust. 1, może nastąpić również w drodze zaoferowania przez gminę właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu nieruchomości zamiennej. Z dniem zawarcia umowy zamiany roszczenia wygasają.

3. Jeżeli, w związku z uchwaleniem planu miejscowego albo jego zmianą, wartość nieruchomości uległa obniżeniu, a właściciel albo użytkownik zbywa tę nieruchomość i nie skorzystał z praw, o których mowa w ust. 1 i 2, może żądać od gminy odszkodowania równego obniżeniu wartości nieruchomości.”

Natomiast art. 37 ust. 1 ustala zasadę, że „Wysokość odszkodowania z tytułu obniżenia wartości nieruchomości, o którym mowa w art. 36 ust. 3, oraz wysokość opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości, o której mowa w art. 36 ust. 4, ustala się na dzień jej sprzedaży. Obniżenie oraz wzrost wartości nieruchomości stanowią różnicę między wartością nieruchomości określoną przy uwzględnieniu przeznaczenia terenu obowiązującego po uchwaleniu lub zmianie planu miejscowego a jej wartością, określoną przy uwzględnieniu przeznaczenia terenu, obowiązującego przed zmianą tego planu, lub faktycznego sposobu wykorzystywania nieruchomości przed jego uchwaleniem.”

Reguła rekompensaty za utraconą wartość nieruchomości obowiązuje również przy usta-

▼
Dlaczego

indywidualny interes

inwestora jest tak

często przyczyną

odwołań

od decyzji

o warunkach

zabudowy?

▼

Jeżeli w związku z nowym planem zagospodarowania przestrzennego korzystanie z nieruchomości stało się niemożliwe lub ograniczone, właścicielowi przysługuje roszczenie

laniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i innych inwestycji, co zostało zapisane w art. 59 ust. 2 i art. 64 ust. 2 następująco:

„Jeżeli decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego wywołuje skutki, o których mowa w art. 36, przepisy art. 36 oraz art. 37 stosuje się odpowiednio.”

„Jeżeli decyzja o warunkach zabudowy wywołuje skutki, o których mowa w art. 36, przepisy art. 36 oraz art. 37 stosuje się odpowiednio. Koszty realizacji roszczeń, o których mowa w art. 36 ust. 1 i 3, ponosi inwestor, po uzyskaniu ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę.”

Tak więc mamy dwa źródła rekompensat:

1) budżet gminy dla skutków wywołanych uchwaleniem planu oraz decyzjami o lokalizacji inwestycji celu publicznego w drodze prawa do roszczeń odszkodowawczych,

2) inwestora prywatnego dla skutków wywołanych przez decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania innych inwestycji w drodze prawa do roszczeń odszkodowawczych.

Postawmy się zatem w sytuacji poszkodowanego właściciela nieruchomości, ma on do wyboru procedurę odwołań w trybie Kodeksu postępowania administracyjnego i roszczeń odszkodowawczych w trybie postępowania cywilnego. Obie drogi postępowania są kosztowne i zakłócają stosunki między obywatelami i urzędami podejmującymi przecież konieczne dla bezpieczeństwa życia i mienia decyzje, a i tak roszczenie odszkodowawcze, może być przyznane tylko w trybie pozwu złożonego do Sądu Okręgowego (art. 17 kpc).

Poszkodowany właściciel sąsiedniej działki korzysta w tym wypadku z faktu, że w Kodeksie cywilnym przywrócona została „Zasada równości wszystkich podmiotów cywilnoprawnych” oraz dalej „uchylony został art. 2 kc zezwalający na ingerencję czynników administracyjnych w sferę stosunków cywilnoprawnych”.

Przeszkodą zatem w wykonywaniu przepisów techniczno-budowlanych chroniących życie i mienie obywateli jest błąd doktrynalny ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która nakłada decyzjami administracyjnymi ograniczenia prawa własności na właścicieli sąsiednich działek, a dopiero po wydaniu inwestorowi decyzji o pozwoleniu na budowę daje prawo do roszczeń odszkodowawczych.

Przepis art. 64 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie tylko narusza zasadę równości obywateli wobec prawa, ale jest sprzeczny z Prawem budowlanym, bowiem w myśl art. 32 ust. 4 pkt 2 warunkiem uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę jest, ażeby inwestor: „złożył oświadczenie, pod rygorem odpowiedzialności karnej, o posiadającym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane.” i art. 3 pkt 11, z którego wynika, że „przez prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane – należy rozumieć tytuł prawny wynikający z prawa własności, użytkownika wieczystego, zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego”. Kluczem zrozumienia tego przepisu jest definicja służebności i stosunku zobowiązaniowego zawarta w Kodeksie cywilnym.

Art. 285 § 1 kc mówi że „Nieruchomość można obciążyć na rzecz właściciela innej nieruchomości (nieruchomości władnącej) prawem, którego treść polega bądź na tym, że właściciel nieruchomości władnącej może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, bądź na tym, że właściciel nieruchomości obciążonej zostaje ograniczony w możliwości dokonywania w stosunku do niej określonych działań, bądź też na tym, że właścicielowi nieruchomości obciążonej nie wolno wykonywać określonych uprawnień, które mu względem nieruchomości władnącej przysługują na podstawie przepisów o treści i wykonywaniu własności (służebność gruntowa).

§ 2. Służebność gruntowa może mieć jedynie na celu zwiększenie użyteczności nieruchomości władnącej lub jej oznaczonej części.”

Służebność gruntowa może tym samym polegać na zakupie ograniczonego prawa rzeczowego od właściciela działki sąsiedniej upoważniającego do:

- ▶ przejścia sieciami podziemnymi infrastruktury technicznej przez działki sąsiednie,
- ▶ zawieszenia sieci energetycznych i innych nad działkami sąsiednimi,
- ▶ ograniczenia zabudowy sąsiednich działek do określonej wysokości,
- ▶ ograniczenia prawa do zabudowy określonego pasa widokowego,
- ▶ ograniczenia prawa do instalacji reklam na elewacji sąsiada,
- ▶ drogi dojazdowej przez nieruchomość sąsiednią,
- ▶ ograniczenia prawa do zabudowy terenu przy granicy po stronie sąsiada,
- ▶ i innych praw.

Natomiast przez stosunek zobowiązaniowy w myśl kc należy rozumieć umowy cywilnoprawne dotyczące: najmu, dzierżawy i użyczenia, a mające na celu umożliwienie inwestorowi:

- ▶ wejście na teren sąsiedniej nieruchomości na czas budowy,
- ▶ prowizoryczne przejście sieciami energetycznymi i wodnokanalizacyjnymi przez teren sąsiada,
- ▶ zajęcie części chodnika i jezdnii,
- ▶ ograniczenie dostępu i widoku na witryny sklepów sąsiada,
- ▶ i temu podobne.

Przed określeniem procedury, jaką powinien zastosować inwestor dla uniknięcia protestu sąsiadów w procedurze uzyskiwania pozwolenia na budowę, warto przytoczyć na podstawie dokumentów organizacji powołanej przez ONZ³, kryteria jakie musi spełnić inwestor kraju ubiegającego się o środki na inwestycje rozwojowe, otóż dla uzyskania kredytu inwestor musi udowodnić, że jest właścicielem nieruchomości i nabył służebności gruntowe od sąsiadów niezbędne w świetle lokalnego prawodawstwa i przepisów techniczno-budowlanych dla podjęcia budowy i prowadzenia działalności gospodarczej lub usługowej.

▶ Ocena skutków finansowych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania powinna być podstawową czynnością dla wyceny kosztów nabycia prawa do dysponowania terenem w fazie „prefeasibility study”. Przez skutki finansowe należy rozumieć zarówno koszt zakupu służebności oraz umów o wykorzystanie terenów sąsiednich dla potrzeb budowy od właścicieli sąsiednich działek. Wielkość roszczeń należy ustalić

w procesie negocjacji wstępnych, prowadzonych z inicjatywy inwestora. Ponieważ inwestor podejmując inwestycję dla zysku ocenia koszty zakupu prawa do dysponowania terenem dla kilku możliwych lokalizacji, pełna ocena kosztów każdej z nich jest warunkiem prawidłowego wyboru. W załączniku nr 1 zawarto przepisy regulujące warunki zabudowy i zagospodarowania.

▶ Zawarcie umów notarialnych o przyrzeczenie sprzedaży służebności z właścicielami działek sąsiednich tej lokalizacji, która została uznana za najbardziej dochodową.

▶ Przygotowanie projektu architektoniczno-budowlanego.

▶ Uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę.

Zastosowanie wymienionych procedur sprawi, pod warunkiem, że projekt architektoniczno-budowlany nie będzie odbiegał od warunków zabudowy i zagospodarowania, że wszelkie protesty i skargi sąsiadów pozbawione będą podstaw prawnych, co umożliwi szybką realizację przedsięwzięcia.

▷ INŻ. JERZY KUBISZEWSKI

Przypisy:

¹ Inżynier Budownictwa wrzesień 2004 r., Przegląd Budowlany czerwiec 2004 r.

² Interes ten to najczęściej roszczenia majątkowe z tytułu utraty wartości działki budowlanej lub bezpłatnego świadczenia służebności na rzecz sąsiada. /przypis JK/

³ Wydawnictwo UNIDO ds. Współpracy Przemysłowej i Inwestycyjnej 1989 r.

▼

Warunkiem
sprawnej realizacji
inwestycji jest
określenie procedur
dochodzenia
roszczeń

e-bistyp

NAJWIĘKSZY VORTAL CENOWY

Ponad 100.000 cen obiektów, robót,
materiałów, maszyn i urządzeń

www.e-bistyp.pl

KUPON RABATOWY DLA CZYTELNIKÓW
INŻYNIERA BUDOWNICTWA TYLKO DO 31.12.2004

30% TANIEJ

Telefon kont. _____

E-mail: _____

ABONAMENT 2005

Miesiąc 25,62 zł

Pół roku 128,10 zł

Kwartał 72,59 zł

Rok 239,12 zł

Wszystkie ceny zawierają podatek VAT.

Vortal
Oprogramowanie
dla Budownictwa

www.programy.waw.pl

Działania ustawowe PIIB

podnoszenie kwalifikacji zawodowych członków Izby

Artykuł został oparty na bazie działania Warmińsko-Mazurskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa jako jednej z reprezentujących PIIB. Uznaliśmy, że niniejsza publikacja wyników ankiet może być dla pozostałych członków PIIB istotnym źródłem nadzwyczaj istotnych informacji. Trzeba przyznać, że w momencie kiedy ankieta była publikowana członkowie mieli jeszcze wówczas dosyć niskie poczucie samorządności, a jak jest obecnie.

Mija rok od powołania Warmińsko-Mazurskiej Okręgowej Komisji ds. doskonalenia zawodowego i szkoleń. Wytyczone szlaki przetarto i wygląda na to, że można pokusić się o chwilę refleksji.

Tę refleksję niewątpliwie warto zacząć od bardzo ważnej dla prac Komisji ankiety, nazwanej „doskonalenie zawodowe”. Ważnej dlatego, że jej celem było uzyskanie możliwie bezstronnej informacji o potrzebach szkoleniowych i charakterze oczekiwań w tym zakresie inżynierów zrzeszonych w Izbie. Ankieta opublikowana jako dodatek do rozsyłanego w grudniu 2003 r. do wszystkich członków W-MOIIB magazynu „Inżynier Budownictwa” oraz „zawieszono” ją w Internecie. W odpowiedzi na blisko 4000 rozesłanych anonimowych ankiet Izba otrzymała 82 odpowiedzi, co stanowi 2,05%. Analizę wyników ankiety przedstawiamy poniżej wraz z krótkim omówieniem.

1. Podział branżowy

Określa on nie tylko liczbę osób danej specjalności, ale również aktywność poszczególnych branż. Z tego względu Jan Chojecki zaproponował wskaźnikowy podział tematyki i intensywności szkoleń i ich modelowanie.

2. Charakter pracy

Większa część odpowiadających na ankietę zatrudniona jest w nadzorze i projektowaniu, co koresponduje z dużą obecnie ilością zmian w prawie budowlanym, normach i innych przepisach.

Sugeruje to, jak stwierdził Andrzej Zabolewicz, zapotrzebowanie na szkolenie o przepisach i nowych technologiach.

3. Praca

Etat: 49%

Własna działalność: 51%

ponad połowa z badanych prowadzi własną działalność.

4. Wiek

Ponad trzy czwarte ankietowanych jest w wieku od 40. do 60. lat. Zastanawia niewielka liczba (5%) osób uczestniczących w ankiecie, a będących w wieku pełnej aktywności zawodowej, pomiędzy 30 a 40 lat.

5. Jakie są Twoje formy samokształcenia?

Większa część badanych osób preferuje lekturę i wymianę informacji z kolegami, jako dominującą formę doskonalenia zawodowego, co potwierdza celowość istnienia czasopism branżowych. Być może przyjęłaby się forma panelu dyskusyjnego jako formy doskonalenia.

6. Czy uważasz za celowe zorganizowane formy kształcenia?

Tak: 98% Nie: 2%

Zdecydowana większość popiera celowości zorganizowanych form kształcenia.

7. Czy formy, które istnieją, są wystarczające?

Zdecydowanie jest dużo do zrobienia.

8. Jak oceniasz pomysł tego typu działalności organizowanych przez Izby?

Trzy czwarte popiera inicjatywę Izby w organizacji szkoleń, jednocześnie cztery piąte stwierdza niedostatek form szkoleń, co stwierdzono w punkcie wyżej.

9. Jakiej tematyki szkoleń oczekujesz, czego brakuje, a co jest korzystne?

Tematy najczęściej wymieniane przez respondentów to: Unia Europejska, nowe przepisy, interpretacje przepisów z przykładami, nowe technologie, kosztorysy, etyka w budownictwie.

Dotychczasowa tematyka szkoleń już zawierała wiele z tych pomysłów.

10. Jaka powinna być forma szkoleń?

Całodzienne seminarium preferuje aż 46% badanych osób jako najdogodniejszą formę szkolenia.

11. Gdzie powinny odbywać się szkolenia?

Wytypowane odpowiedzi wskazują w 44% na miasta wojewódzkie. Komisja zgodnie potwierdziła dobry kierunek organizowania szkoleń w Olsztynie, Elblągu i Ełku.

12. Jaka częstotliwość szkoleń jest najbardziej odpowiednia?

55% określiło jako optymalną częstotliwość szkoleń raz na kwartał.

13. Jaka wysokość odpłatności zaakceptujesz?

Orientacyjna, akceptowalna przez większość wysokość odpłatności za szkolenie wyniosłaby około 55 zł.

14. Czy zaakceptowałbyś szkolenia sponsorowane kosztem merytorycznej i obiektywnej zawartości?

Większa część badanych akceptuje szkolenia sponsorowane. Wydaje się, że uzupełnienie pytania o stwierdzenie „... kosztem merytorycznej i obiektywnej zawartości?” spowodowało rozmycie obrazu poglądów na ten temat. Ponieważ jest pewne, że producenci szkolenia organizują i będą organizować, więc również jest pewne, że bez odpowiedniej koordynacji terminy tych szkoleń będą się nakładać. Komisja widzi celowość działań W-MOIIB jako koordynatora terminów i dodatkowo węzłowego punktu informacyjnego. Być może co drugie szkolenie sponsorowane byłoby rozwiązaniem.

15. Jaki jest najważniejszy motyw przyciągający na szkolenie?

Respondenci wskazywali przede wszystkim na wiedzę prowadzących, możliwość dyskusji oraz prestiż osoby prowadzącej.

16. Co jest największą przeszkodą?

Wskazano przede wszystkim na brak

czasu oraz koszty, a także na konieczność kosztownej promocji szkoleń.

17. Jak oceniasz atrakcyjność szkoleń organizowanych przez uczelnie wyższe i podobne jednostki?

80% odpowiadających oceniło średnio i słabo atrakcyjność szkoleń organizowanych przez wyższe uczelnie.

18. Jakie publikacje lepiej otrzymać podczas szkoleń?

Jako najlepszą formę publikacji otrzymywanych w trakcie szkoleń, większość wybrała opracowania drukowane. Nośnik tradycyjny, jak zauważył Jan Chojecki, mimo że droższy od elektronicznego jest charakterystyczny ze względu na słabe wejście inżynierów odpowiadających na ankietę w technologii informacyjne. Ten punkt należy zestawić dodatkowo z wiekiem respondentów.

19. Jak oceniasz możliwość i sens skorzystania z czasopism w biurach Izby?

Możliwość korzystania z czasopism w biurach Izby jednoznacznie pozytywnie ocenia jedynie 14% odpowiadających. Większość odnosi się obojętnie.

20. Jaka jest częstotliwość Twoich wizyt w Centrum Informacji Biznesowej (lub podobnej bibliotece)?

Badani rzadko korzystają z działalności Centrum Informacji Biznesowej. Z innych przekazów zdaje się wynikać fakt niedoinformowania o istnieniu tej placówki (lub jej małej roli). Być może wymaga bardziej agresywnej reklamy, w czym może pomóc Izba. Stąd też Jan Chojecki zasugerował konieczność udroźnienia przepływu informacji poprzez komunikację internetową.

Zainteresowania członków Izby wskazują na konieczność zastanowienia się nad opracowaniem kompendiów wiedzy (i „zawieszenia” ich w Internecie) obejmujących przepisy, normy i informacje o działaniach poza krajem. Wspólnie Komisja doszła do przekonania, że dla uatrakcyjnienia szkoleń może służyć ogłaszanie konkursów z nagrodami fundowanymi przez Izbę, w formie np. rocznej prenumeraty czasopism technicznych.

Na podstawie wyników ankiety Komisja przygotowała program szkoleń. Jak się okazało ankieta potwierdziła przewidy-

wania. Synteza tematyki i oczekiwań prowadzona jeszcze w 2003 roku przede wszystkim przez Krzysztofa Prymasa i częściowo przez Leszka Gryczko pozwoliły na opracowanie wstępnej mapy szkoleń i rozpoczęcie pierwszych seminariów oraz kontynuację już wedle programu Komisji.

Według zestawienia szkoleń przeprowadzonych w latach 2003 – 2004 przez Warmińsko-Mazurską Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa wynika, że na przełomie dwóch lat przeskolono ok. 1500 członków Izby.

Po każdym seminarium prosimy uczestników o wystawienie oceny. Jan Chojecki przygotował opracowanie wyników otrzymanych arkuszy oceniających przebieg i organizację już przeprowadzonych seminariów. Wynika z nich, że seminaria były oczekiwane przez członków Izby, ich tematyka trafiona, zaś prowadzący dobrani właściwie. Stwierdzono natomiast konieczność sprawdzenia wartości merytorycznej niektórych dostarczanych materiałów.

Na koniec najciekawsze i najbardziej cieszące, to konsekwencje organi-

zowanych szkoleń. Jest ich kilka. Okazało się na przykład, że na rynku pracy certyfikaty ze szkoleń są swego rodzaju towarem, kartą atutową osób podnoszących swoje kwalifikacje i starających się o nową pracę lub podwyżkę. Faktem jest również, że na kolejne seminaria zgłasza się większa liczba osób niż przewidywana (kłopot z salami wykładowymi), sprawiając równocześnie, że organizowane przez Komisję szkolenia są „towarem wysoko pożądanym”.

Ten „towar” daje wiedzę i jest widoczny jako bastion działalności Izby. Co ważne, z tego, że popularność omawianych działań rośnie można wnosić, że i stopień zainteresowania inżynierów współdziałaniem z własnym samorządem również wzrasta. Chcemy więc wierzyć, że wciąż budujący się samorząd będzie żywą, sprawną, zwinną organizacją na miarę współczesnych wyzwań. Określanych również jako Europa.

▷ MGR INŻ. LESZEK GRYZCKO

Przewodniczący Komisji ds. doskonalenia zawodowego i szkoleń W-MOIIB,
Wiceprzewodniczący W-MOIIB

Warmińsko-Mazurska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa

Z życzeniami wszystkiego dobrego:

**Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia
WARMIŃSKO-MAZURSKA OKRĘGOWA IZBA INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA
składa wszystkim Członkom Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa
najszczerze życzenia:**

- Spełnienia wszystkich marzeń,
- Ugruntowanej i niezachwianej pozycji na rynku pracy,
- Pogody ducha na co dzień,
- Zadowolenia z życia osobistego i zawodowego,
- Wytrwałości w dążeniach do realizacji zamierzonych celów,
- Dużo, dużo zdrowia,
- Oraz wszystkiego tego o czym powyżej nie wspomnieliśmy a może się przyczynić do zwiększenia zadowolenia Państwa na gruncie prywatny i służbowym oraz w ogóle w życiu, które wszakże nie zawsze nas rozpieszcza więc starajmy się je pozytywnie kreować swoją postawą.

PRZEWODNICZĄCY RADY W-MOIIB
SEKRETARZ RADY W-MOIIB
CZŁONKOWIE RADY W-MOIIB
CZŁONKOWIE PREZYDIUM RADY W-MOIIB
CZŁONKOWIE KOMISJI W-MOIIB
DYREKTOR BIURA W-MOIIB
PRACOWNICY BIURA W-MOIIB

Ubezpieczenie majątku firmy

W poprzednich numerach „Inżyniera” omawiane były kwestie związane z ubezpieczeniem kontraktów – w ramach: ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu ich realizacji oraz kompleksowego ubezpieczenia wszystkich ryzyk związanych z budową lub montażem. Oprócz ubezpieczenia samej działalności istotne jest również ubezpieczenie środków trwałych, za pomocą których owa działalność jest realizowana. Mowa tu o ubezpieczeniu majątku firmy, w tym budynków i biur, urządzeń i wyposażenia biurowego, sprzętu elektronicznego, maszyn i sprzętu budowlanego oraz innego mienia.

Celem niniejszej publikacji jest ułatwienie przedsiębiorcom dokonania odpowiedniego wyboru rodzaju i zakresu ubezpieczenia, tak by należycie chroniło ono ich interesy przed szkodami materialnymi, jakich może doznać majątek firmy.

Krok pierwszy: Jakie mienie ubezpieczyć?

W celu ubezpieczenia mienia firmy przede wszystkim należy wyodrębnić to mienie na określone grupy. Ma to znaczenie dla ustalenia odpowiednich sum ubezpieczenia, zakresu ubezpieczenia oraz odpowiedniej kalkulacji składki ubezpieczeniowej. Ubezpieczeniem należy objąć nieruchomości i ruchomości oraz wartości pieniężne. Ubezpieczeniu podlegać może zarówno mienie stanowiące własność ubezpieczonego, jak i mienie, które użytkuje on na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia czy innej pokrewnej. Może być to mienie, które przekazano ubezpieczonemu w celu wykonania usługi (np. naprawy, remontu, przeróbki), przechowywania bądź sprzedaży.

W odniesieniu do nieruchomości – w przypadku prowadzenia działalności w wynajętym biurze – ubezpieczeniu podlegać powinny, o czym często się zapomina, nakłady inwestycyjne poniesione na adaptację pomieszczeń. W przypadku powstania szkody (np. pożarowej) najemca nie otrzyma przecież z ubezpieczenia budynku

odszkodowania za zniszczone wykładziny, sufity podwieszane itp.

Polisą ubezpieczenia majątku firmy objąć można także mienie stanowiące własność pracowników, znajdujące się zwyczajowo w miejscu pracy (np. odzież, teczki, torby). Przy ubezpieczeniu gotówki należy pamiętać, że może ona podlegać ubezpieczeniu w lokalu oraz poza lokalem (w transporcie, np. w trakcie przenoszenia do banku).

Przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją lub handlem powinny ubezpieczyć środki obrotowe, w definicji których mieszczą się wszelkie towary, ale również: surowce, półprodukty, wyroby gotowe lub w toku produkcji, materiały pomocnicze, opakowania, części zapasowe maszyn i urządzeń.

Na potrzeby ubezpieczenia wyodrębnić należy zatem następujące przedmioty ubezpieczenia:

- budynki i budowle (w tym mury, stałe elementy, wszelkie instalacje)
- nakłady inwestycyjne
- urządzenia i wyposażenie biurowe
- sprzęt komputerowy i elektroniczny
- maszyny, urządzenia (np. sprzęt budowlany)
- środki obrotowe
- wartości pieniężne (gotówka, czek, weksle)
- mienie pracownicze.

Oczywiście na odrębnych zasadach i warunkach ubezpieczeniu podlegają

środki transportu, co wymaga odrębnego omówienia.

Krok drugi: Na jaką wartość ubezpieczyć mienie?

Prawidłowe określenie wartości mienia do ubezpieczenia jest kluczowym elementem decydującym o skuteczności ubezpieczenia. Stanowi ono podstawę do wyliczenia sum ubezpieczenia figurujących na polisie i decydujących o wysokości ewentualnego odszkodowania. Sumy ubezpieczenia deklaruje klient, nie zakład ubezpieczeń i to on ponosi ewentualne późniejsze negatywne konsekwencje nieprawidłowości w ich oszacowaniu.

Warunki ubezpieczenia stosowane przez zakłady ubezpieczeń szczegółowo precyzują, w jaki sposób należy zadeklarować do ubezpieczenia danego rodzaju mienie. Istnieje kilka systemów (wariantów) określenia sum ubezpieczenia, w zależności od rodzaju mienia i rodzaju ubezpieczenia. Są one następujące:

- system ubezpieczenia na sumy stałe – stosowany standardowo w ubezpieczeniach mienia od ognia i innych zdarzeń losowych w odniesieniu do wszelkich środków trwałych (nieruchomości i ruchomości);
- system ubezpieczenia na sumy zmienne – stosowany w przypadku mienia, którego wartość ulega znacznym wahaniom w okre-

sie ubezpieczenia, np. środki obrotowe;

► system ubezpieczenia na pierwsze ryzyko – stosowany głównie w ubezpieczeniach od kradzieży z włamaniem i rabunku w odniesieniu do ruchomości, a także w ubezpieczeniu od ognia i innych zdarzeń losowych w odniesieniu do gotówki oraz mienia pracowniczego; suma ubezpieczenia stanowi tu przewidywaną wysokość maksymalnej straty, jaka może zaistnieć w wyniku jednego zdarzenia.

Powyższe rozróżnienia mają istotne znaczenie praktycznie. W ubezpieczeniu mienia od ryzyk kradzieżowych nie jest konieczne określenie sumy ubezpieczenia w pełnej wartości danego rodzaju mienia. Korzystając z systemu ubezpieczenia na pierwsze ryzyko, można przyjąć dużo niższą sumę ubezpieczenia. Przykładowo: biuro posiada sprzęt elektroniczny i komputerowy o wartości 100.000 PLN, do ubezpieczenia deklaruje sumę w wysokości 20.000 PLN, ponieważ nie spodziewa się, że w wyniku włamania skradziony zostanie cały sprzęt, lecz jedynie np. komputery. Składka ubezpieczeniowa jest zdecydowanie niższa, ponieważ stawka z taryfy ubezpieczyciela podstawiana jest do dużo niższej sumy ubezpieczenia.

Warunki ubezpieczeń – oprócz kilku możliwych systemów ubezpieczenia – określają, jakim wartościom powinny odpowiadać sumy ubezpieczenia. Przewidują one w szczególności:

► wartość odtworzeniową (zwaną też nową wartością odtworzeniową) – definiowaną jako wartość pozwalającą w przypadku szkody całkowitej na odbudowę, odtworzenie lub zastąpienie danego mienia w celu przywrócenia go do stanu nowego (nieulepszono) z zachowaniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, rodzaju stosowanych materiałów (w odniesieniu do budynków i budowli), czy tego samego rodzaju, typu oraz parametrów technicznych (w odniesieniu do maszyn i urządzeń); taka wartość jest zalecana i akceptowana do ubezpieczenia mienia, którego stopień technicznego zużycia jest niewielki;

► wartość rzeczywistą – rozumianą jako wartość pozwalającą w przypadku szkody całkowitej na odbudowę, odtworzenie lub zastąpienie danego mienia w celu doprowadzenia go do stanu jak w dniu poprzedzającym wydarzenie się szkody, tj. przy uwzględnieniu stopnia faktycznego

zużycia mienia; na taką wartość ubezpiecza się mienie o wyższym stopniu zużycia technicznego;

► wartość księgową (ewidencyjną) – stanowiącą księgową wartość początkową z uwzględnieniem wynikających z przepisów przeszacowań (wartość księgową brutto) lub po potrąceniu odpisów amortyzacyjnych (wartość księgową netto);

► wartość nominalną – w odniesieniu do wartości pieniężnych.

Przy deklarowaniu wysokości sum ubezpieczenia należy unikać zarówno ich zaniżenia, jak i zawyżenia. W przypadku zadeklarowania przy zawarciu umowy zaniżonej sumy ubezpieczenia ubezpieczyciel (i w konsekwencji zapłacony składki) za szkodę wyliczy odszkodowanie zmniejszone w takiej proporcji, w jakiej pozostaje zadeklarowana suma ubezpieczenia do faktycznej, całkowitej wartości danego mienia. Jest to tzw. niedoubezpieczenie. Z drugiej strony, jeżeli zadeklarowana suma ubezpieczenia przewyższa faktyczną wartość mienia, zakład ubezpieczeń odpowiada i tak tylko do wysokości faktycznej szkody, a ubezpieczony traci na zawyżonej wg własnej deklaracji składce.

Krok trzeci: Jakie ubezpieczenia zawrzeć?

Kiedy wiemy już, co chcemy objąć ubezpieczeniem i na jaką sumę, pozostaje zastanowić się od jakich ryzyk powinna chronić nas umowa ubezpieczenia. Na rynku ubezpieczeniowym istnieje wiele produktów służących ubezpieczeniu mienia. Są to polisy jednostkowe – dotyczące odrębnie np. ubezpieczenia ryzyk ogniowych, odrębnie kradzieżowych itd. – oraz pakietowe, łączące w sobie kompleksowo pełen zakres ochrony. Na potrzeby niniejszej publikacji bliżej omówione zostaną następujące rodzaje ubezpieczeń: ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku, ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk, ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk, ubezpieczenie maszyn i sprzętu budowlanego.

Ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych

Przedmiotem tego ubezpieczenia mogą

być wszelkie środki trwałe, o których wspomniano wyżej (budynki i budowle, wszelkie mienie ruchome, wartości pieniężne, mienie pracownicze). Zakresem ubezpieczenia objęte są szkody powstałe w wyniku wymienionych w polisie lub warunkach ubezpieczenia zdarzeń losowych. W zależności od wariantu ubezpieczenia (podstawowego, rozszerzonego, pełnego) ubezpieczone są takie ryzyka, jak: pożar, uderzenie pioruna, wybuch, upadek statku powietrznego, uderzenie pojazdu mechanicznego, szkody będące bezpośrednim następstwem prowadzenia akcji ratowniczej, zalanie, huragan, deszcz nawalny, grad, śnieg, pęknięcie mroźne, trzęsienie ziemi, osuwanie lub zapadanie się ziemi, lawina, dym, implozja, przepięcie, huk ponaddzwiękowy, skażenie lub zanieczyszczenie ubezpieczonego mienia.

Ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku

Ubezpieczeniem kradzieżowym obejmuje się wszelkie mienie ruchome, co do którego istnieje ryzyko jego zaboru. Polisa obejmuje standardowo takie zdarzenia, jak kradzież z włamaniem (dokonana lub usiłowana) oraz rabunek. Warto zwrócić uwagę, że z definicji kradzieży z włamaniem wprowadzonej przez warunki ubezpieczenia wynika, że do zaboru mienia musi dojść po sforsowaniu przez sprawców zabezpieczeń przy użyciu narzędzi lub siły. Nie podlegają zatem ubezpieczeniu wszelkie kradzieże i zaginięcia mienia, co do których nie można stwierdzić okoliczności jego zaboru (np. kradzieże pracownicze, straty ujawnione podczas inwentaryzacji). Oprócz odszkodowania za skradzione mienie, ubezpieczenie pokrywa np. koszty naprawy uszkodzonych zabezpieczeń. Za opłatą dodatkowej składki zakres pokrycia rozszerzyć można o ryzyko wandalizmu (dewastacji), tj. celowego uszkodzenia mienia.

Zawierając ubezpieczenie kradzieżowe, baczna uwaga należy zwrócić na wymagania ubezpieczyciela odnośnie wymaganych zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, tj. rodzaju i liczby zamków, klódek, zabezpieczenia okien na parterze itp. Niespełnienie tych wymogów na etapie likwidacji szkody może skutkować odmową wypłaty odszkodowania.

Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk

Większość ubezpieczeń majątku firm zawieranych jest w ramach tradycyjnych, przedstawionych wyżej produktów. Są one oparte na bazie ryzyk nazwanych, ściśle wyliczonych w umowie ubezpieczenia. Ubezpieczenie chroni zatem wyłącznie od skutków zdarzeń wymienionych w umowie ubezpieczenia (ogień, huragan, powódź itd.). Z biegiem czasu na popularności ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk, oparte na bazie ryzyk nienazwanych. Polisa typu all risks opiera się na założeniu, że ubezpieczeniem objęte są wszelkie szkody polegające na bezpośredniej utracie, zniszczeniu lub uszkodzeniu mienia na skutek zaistnienia nagłego, przypadkowego i nieprzewidzianego zdarzenia – z wyłączeniem jedynie tych ryzyk, które są ściśle wymienione w warunkach umowy. Takie zapisy powodują, że w przypadku powstania szkody na zakładzie ubezpieczeń ciąży ciężar udowodnienia faktu, że zdarzenie powstało w wyniku ryzyka, które nie jest objęte ubezpieczeniem. Taka forma ubezpieczenia niesie ze sobą wyższy wymiar składki, jednakże zapewnia szerszy zakres ochrony.

Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk

Wykorzystywany w działalności firmy sprzęt elektroniczny warto objąć specjalistycznym ubezpieczeniem od wszystkich ryzyk. Jego przedmiotem może być sprzęt komputerowy, telekomunikacyjny, alarmowy, przemysłowy, pomiarowy, graficzny, medyczny, rtv, urządzenia zasilające i klimatyzacyjne i inna aparatura. Może to być zarówno sprzęt stacjonarny, jak i przenośny (np. laptopy, telefony komórkowe). Zakres ubezpieczenia obejmuje wszelkie szkody i straty polegające na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu mienia na skutek zaistnienia nagłego i nieprzewidzianego zdarzenia, z wyjątkiem wyraźnie wyłączonego w umowie. Polisa obejmuje

zatem szkody wynikłe z działania człowieka (niewłaściwe użytkowanie, nieostrożność, błędna obsługa, celowe zniszczenie), kradzieży z włamaniem i rabunku, ognia (w tym: dymu i sadzy, osmalenia, eksplozji, implozji), wody (zalania, awarii instalacji, powodzi, deszczu nawalnego, wilgoci, pary wodnej, mrozu, gradu, śniegu), zbyt wysokiego lub zbyt niskiego napięcia w sieci elektrycznej, pośredniego działania wyładowań atmosferycznych. W umowie można przewidzieć także, że odszkodowanie obejmować będzie dodatkowe koszty odtworzenia utraconych danych, nośników danych oraz inne koszty poniesione w celu zapobieżenia przerwom lub zakłóceniom w działalności. Będą to np. koszty wynajmu i użytkowania urządzeń zastępczych, zastosowania alternatywnych procesów technologicznych i metod produkcji, skorzystania z usług osób trzecich, zatrudnienia dodatkowego personelu itp. Suma ubezpieczenia sprzętu elektronicznego powinna zostać określona wyłącznie wg wartości odtworzeniowej.

Ubezpieczenie maszyn i sprzętu budowlanego

Ubezpieczenie specjalistycznego sprzętu budowlanego w ramach tradycyjnych polis ogniowych i kradzieżowych, o którym wspomniano wyżej, nie zawsze jest wystarczające. Nie obejmują one bowiem części specyficznych ryzyk, na które właśnie tego rodzaju mienie może być szczególnie narażone. Ryzyka te mogą zostać ubezpieczone w ramach specjalistycznego ubezpieczenia maszyn i urządzeń od wszystkich szkód polegające na ich bezpośredniej utracie, zniszczeniu lub uszkodzeniu na skutek zaistnienia nagłego, przypadkowego i nieprzewidzianego zdarzenia, z zastrzeżeniem jedynie ściśle określonych w warunkach umowy wyłączeń. Pokrywa ono – w odróżnieniu od typowych polis - szkody wynikające z działania samej maszyny (przyczyny „wewnętrzne”), szkody wynikające z działania prądu o niewłaściwych parametrach (przepięcia, zwarcia), czy też błędy ludzkie

w obsłudze maszyny. Posiadanie takiej polisy zapewnia pokrycie kosztów naprawy uszkodzonego sprzętu lub też pozwoli na wymianę uszkodzonego mienia na nowe o tożsamych parametrach, z uwzględnieniem kosztów transportu, opłat celnych i kosztów montażu – w przypadku ustalenia sumy ubezpieczenia wg wartości odtworzeniowej.

Krok czwarty: Z jakim ubezpieczycielem zawrzeć umowę?

Po ustaleniu odpowiedniego zakresu ubezpieczenia pozostaje dokonać wyboru oferty konkretnego zakładu ubezpieczeń. Obecnie na rynku ubezpieczeniowym działa kilkadziesiąt zakładów ubezpieczeń. Oferowane przez nie ubezpieczenia są bardzo zróżnicowane pod względem warunków i ceny. Nie bez znaczenia jest także sama marka zakładu ubezpieczeń oraz sytuacja finansowa. Przed podpisaniem polisy na pewno warto poznać oferty co najmniej kilku ubezpieczycieli. Dużą pomocą w tym zakresie może być obsługa brokerska.

▷ opracowanie:
MARCIN MROZIŃSKI
Hanza Brokers
Sp. z o.o.

Przypominamy, że we wszelkich kwestiach dotyczących obowiązkowego ubezpieczenia OC, w tym w sprawach związanych ze zgłaszaniem i likwidacją szkód oraz zawarciem ubezpieczeń dodatkowych, należy kontaktować się z brokerem:

Hanza Brokers Sp. z o.o.
tel. (0-58) 345-53-14, infolinia 0-801-384-666
faks (0-58) 341-89-47
hanza@hanzabrokers.com.pl

UWAGA

W poprzedniej publikacji (IB8/2004, s. 10) w ostatnim akapicie podano, że cena ubezpieczenia budowlano-montażowego kształtuje się średnio na poziomie od 1,5 proc. do 4 proc. wartości kontraktu, a powinno być od 1,5 - 4 % (promila), za błąd w druku przepraszamy!

Inżynier Kontraktu (4)

W niniejszej publikacji skupimy się na procedurze podzlecenia robót przez Wykonawcę, firmom bądź osobom fizycznym, pod kątem uregulowań w klauzulach FIDIC-2000 oraz uregulowań szczegółowych w formie subklauzul w Warunkach Szczególnych Kontraktu.

Wbrew pozorom procedury te rodzą wiele konfliktów, które nasilają się przy powierzaniu kontraktów Oferentom, którzy nie są w pełni przygotowani do prowadzenia wszystkich asortymentów robót na budowie bądź wygrywają przetargi dzięki swoim zagranicznym „matkom” znakomicie wyposażonym w sprzęt i finanse, lecz niestety nie na terenie naszego kraju.

Podwykonawca

Zgodnie z Subklauzulą 4.4 FIDIC-2000, Wykonawca jest w pełni odpowiedzialny za działania lub uchybienia każdego Podwykonawcy, z tym że:

▶ nie wymaga się zgody na zatrudnienie Podwykonawców, którzy zostali wymienieni w Kontrakcie na etapie składania oferty przetargowej przez Zwycięskiego Oferenta,

▶ wymagana natomiast jest zgoda Inżyniera na zatrudnienie przez Wykonawcę innych Podwykonawców niewymienionych w dokumentach jak wyżej.

Zatrudnianie Podwykonawców ma swoje granice, gdyż, jak to już nadmieniałem w poprzednich publikacjach, Wykonawca zobowiązany jest do samodzielnego wykonawstwa minimum 70 proc. Robót objętych Kontraktem, co wiąże się z realizacją robót zasadniczych na budowie. Prawidłowo podwykonawstwo powinno obejmować branże obce dla Wykonawcy, jak np. roboty telekomunikacyjne lub energetyczne, gdy on sam jest firmą drogową specjalizującą się w budowie dróg i mostów.

Nie wymaga zgody Inżyniera zatrudnienie na budowie siły roboczej własnej Wykonawcy lub miejscowej, jak też personelu kierowniczego średniego szczebla. Wykonawca jako pracodawca zobowiązany jest na mocy Subklauzuli 6.1 i 6.2 FIDIC-2000 do zatrudnienia i opłacenia tej kadry na warunkach płacowych i socjalnych nie gorszych od tych, które są ustalone dla zawodu lub przemysłu, gdzie taka praca jest wykonywana. Wykonawca zobowiązany jest także do przestrzegania uregulowań Prawa pracy odnoszących się do zatrudnienia, zdrowia, bezpieczeństwa, spraw socjalnych i przysługujących uprawnień pracownikom.

W kontekście powyższych uregulowań przestrzegam kolegów Inżynierów przed zbyt pochopnym

zatwierdzeniem innych Podwykonawców zatrudnianych przez Wykonawcę na robotach zasadniczych, do wykonania których zobowiązany był Wykonawca, nawet gdyby były to miejscowe firmy bądź osoby fizyczne, dające rękojmię prawidłowego wykonania robót. W tej kwestii Inżynier powinien sporządzić kalkulację robót podzlecanych na Kontrakcie i w oparciu o tę kalkulację wyrazić aprobatę asortymentów robót nadających się do podzlecenia, przy przestrzeganiu zasady nieprzekraczania limitu 30 proc. wartości Robót objętych Przedmiarem Robót wycenionym w ofercie przetargowej Wykonawcy.

Zatwierdzenie innych Podwykonawców przez Inżyniera ma konsekwencje prawne związane z art. 647¹ § 5 ustawy Kodeks cywilny z 14 lutego 2003 r. (Dz. U. nr 49, poz. 408), albowiem pomimo faktu solidarnej odpowiedzialności Wykonawcy i Zamawiającego za terminowe płatności tylko w odniesieniu do Mianowanego Podwykonawcy według Subklauzuli 5.4 FIDIC-2000, aktualnie bardzo często na kontraktach międzynarodowych z udziałem środków pomocowych Unii Europejskiej, dla poszanowania uregulowań prawodawstwa polskiego, w zapisie Subklauzuli 4.4 FIDIC-2000 jak na wstępie, dodaje się w Warunkach Szczególnych dodatkowe uregulowania o treści:

(e) Wykonawca zapewni terminową wypłatę Podwykonawcy,

(f) jeśli Wykonawca nie dokona płatności Podwykonawcy za prace, które zostały już poświadczone przez Inżyniera do zapłaty w Przejściowym Świadczeniu Płatności, w terminie do dni (określa się termin np. 90 dni), to Podwykonawca może wystąpić do Zamawiającego o mianowanie zgodnie z zapisami Klauzuli 5 (Mianowanie Podwykonawcy),

(g) w przypadku takiego mianowania Subklauzula 5.2 (Zastrzeżenie przeciw mianowaniu) jest unieważniona.

Tak więc nieopatrzne zatwierdzenie przez Inżyniera innych Podwykonawców na mocy Subklauzuli 4.4 b) FIDIC-2000 przy uregulowaniach w Warunkach Szczególnych jak wyżej, może rodzić wiele dodatkowych żądań wobec Zamawiającego w kwestii płatności tak zatwierdzonym Podwykonawcom bądź dochodzenia przez nich innych roszczeń finansowych, jak np. zapłaty naliczonych

odsetek za opóźnienia w płatnościach.

Działania Inżyniera na rzecz zatwierdzania dodatkowo zgłaszanych Podwykonawców powinny być bardzo rozważne i ukierunkowane na minimum, przy zasadzie preferowania tylko tych Podwykonawców, którzy dają gwarancję dobrego wykonania robót, w jakości niemożliwej do wyegzekwowania od Wykonawcy przy jego sprzeczności i personelu zatrudnionego na budowie.

Mianowani podwykonawcy

Zgodnie z Subklauzulą 5.1 FIDIC-2000 Mianowanym Podwykonawcą jest:

(a) który został wymieniony w Kontrakcie na etapie oferty przetargowej Zwycięskiego Oferenta, (b) którego Inżynier poleci Wykonawcy zatrudnić jako Podwykonawcę na mocy Klauzuli 13 (Zmiany i korekty).

Mianowany Podwykonawca korzysta z dobrodziejstw Subklauzuli 5.4 FIDIC-2000, która postanawia iż Zamawiający może, według własnego uznania, zapłacić mianowanemu Podwykonawcy bezpośrednio całość lub część kwot uprzednio potwierdzonych, jakie są należne temu Podwykonawcy i dla których Wykonawca nie umotywiował powodów odmowy zapłaty należnej kwoty Podwykonawcy w ustalonym między nimi terminie. Wykonawca powinien w takim przypadku zwrócić Zamawiającemu kwotę bezpośrednio zapłaconą Mianowanemu Podwykonawcy przez Zamawiającego bądź Inżynier podejmie działania dla ściągnięcia tej kwoty z płatności należnych Wykonawcy w następnym okresie.

Przy mianowaniu Podwykonawcy przez Inżyniera na mocy Subklauzuli 5.1 b) FIDIC-2000 lub Subklauzuli 4.4 b), między Wykonawcą a Podwykonawcą powinna zostać spisana umowa, co nie wynika z uregulowań FIDIC-2000, lecz z art. 647¹ § 2 ustawy Kodeks cywilny polskiego prawa i umowa ta powinna podlegać aprobacie Inżyniera i być dostarczona Zamawiającemu.

▶ **MGR INŻ. MAREK BRZEZIŃSKI**

Dyrektor Biura Inżyniera Kontraktu
Dolnośląski Zarząd Dróg Wojewódzkich we Wrocławiu

POJĘCIA – FINANSE

remeration	wynagrodzenia fundusz płac szeroko pojęty	insurance policy claiming claim	polisa ubezpieczeniowa wniesienie roszczenia roszczenie, żądanie, domaganie się, ale w języku ubezpieczeniowym oznacza roszczenie ubezpieczonego
social security and other benefits	ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia (na rzecz zatrudnionych)		bezpodstawne, fałszywe lub oszukańcze roszczenie
business trips	podróże służbowe koszty poniesione w związku z nimi w okresie objętym bilansem	groundless, false or fraudulent claim insured insurer period of insurance	ubezpieczony ubezpieczyciel okres ubezpieczenia okres ważności polisy
costs of entertainment and publicity other costs other income financial income	koszty reprezentacji i reklamy inne koszty inne przychody przychody finansowe są to dane sumaryczne	expiration of the policy cancellation of the policy assignment of the policy limits of liability	wygaśnięcie polisy anulowanie polisy cesja polisy zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela
financial costs	koszty finansowe ditto	retention	udział własny ubezpieczonego
gross financial result on overall activities	wynik finansowy brutto na całokształcie działalności ditto, dane wynikowe	premium insurance cover discovery period	składka ubezpieczeniowa ochrona ubezpieczeniowa okres ujawnienia (zaistnienia szkody) szkoda może być zgłoszona i uznana przez ubezpieczyciela nawet po wygaśnięciu polisy, o ile zgłoszenie nastąpi w określonym w polisie okresie ujawnienia
extraordinary profits and losses total financial result shortage to be added to costs of the following financial year	zyski i straty nadzwyczajne wynik finansowy ogółem niedobory zwiększające koszty następnego roku obrachunkowego	damage (damages)	szkoda (szkody), szkoda, uszkodzenie, awaria, ale w języku ubezpieczeniowym oznacza szkodę poniesioną przez ubezpieczonego szkody materialne
surplus to be added to income of the following financial year	nadwyżka zwiększająca przychody następnego roku obrachunkowego	monetary damages, property damages relief	zadośćuczynienie ulga, wsparcie, pomoc, zapomoga, odsiecz, rzeźba terenu, ale tu oznacza jw.
fixed assets statutory capital	środki trwałe kapitał statutowy, kapitał założycielski	non-pecuniary relief	zadośćuczynienie niepieniężne
write-down in profit	odpisy z zysku przedsiębiorstwo może, a czasami musi część zysku przeznaczyć na jakieś fundusze celowe – temu służą odpisy	to hold the insured responsible for... to be legally liable to pay	obciążać ubezpieczonego odpowiedzialnością za ... być prawnie zobowiązanym do zapłacenia
<i>frazy i terminy związane z ubezpieczeniami</i>			
insurance services	usługi ubezpieczeniowe		
accidents insurance	ubezpieczenie wypadkowe		
civil responsibility insurance	ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej		
tittle insurance	ubezpieczenie tytułu własności		
professional indemnity insurance	ubezpieczenie od odpowiedzialności zawodowej		
policy	polisa (ubezpieczeniowa)		

Wyboru pojęć i skrótów dokonał Andrzej Kazimierz Magnuszewski

S K R Ó T Y

F.W.	fresh water	woda słodka, woda bieżąca	i/c	in charge	pełniący obowiązki, odpowiedzialny za ...
fwy	freeway	autostrada (niepłatna)	ICSTI	International Centre for Scientific and Technical Information	Międzynarodowe Centrum Informacji Naukowo-Technicznej
GC	grade crossing	przejazd kolejowy			import
GC	general cargo	ładunek drobnicowy	imp.	import	importowany
geom.	geometry	geometria	imp.	imported	na rysunku, na rycinie
geom.	geometrical	geometryczny	in fig.	in figure	przemysł
GFCI	ground fault circuit interrupter	przebieżeniowy wyłącznik obwodu	ind.	industry	przemysłowy
GI	(US) galvanised iron	stal ocynkowana	ind.	industrial	izolacja
gl	glass	szkło, szyba	ins	insulation	zaizolowany
GM	general manager	dyrektor naczelny	ins	insulated	ubezpieczenie (także w instytucji ubezpieczeniowej)
GMP	good manufacturing practice	dobra praktyka produkcyjna	ins/insce	insurance	inspektor
gnd	ground	uziemienie, uziemiony	Insp.	inspector	instrukcje (dotyczące montażu, obsługi itp.)
gtd.	(US) guaranteed	gwarantowany	instr.	(US) instructions	wewnętrzny
H	(US) hot	gorący (m.in. oznakowanie na bojlerach i podgrzewaczach)	INT	internal	wnętrze
h. and c.	hot and cold (water)	gorąca i zimna (informacja dotycząca hoteli i budynków mieszkalnych)	int.	interior	wewnętrzny
H.D.	hard drawn	(stal) ciągniona na zimno	int.	internal	telefon wewnętrzny, telefon do łączności wewnętrznej
h.t.	high tension	wysokie napięcie	intercom	intercommunicating system	Międzynarodowa Organizacja Normalizacji
h.v.	high voltage	wysokie napięcie	ISO	International Organisation for Standardisation	informatyka
HD	heavy duty	oznacza urządzenie lub materiał przeznaczony do pracy w ciężkich warunkach	IT	Information Technology	televizja przemysłowa
hi-tech	high technology	najnowsze osiągnięcie techniki i / lub technologii	ITV	industrial television	węzeł (drogowy, kolejowy)
HNC	Higher National Certificate	dokument posiadania wyższych uprawnień zawodowych	jct.	(US) junction	węzeł (drogowy, kolejowy)
HND	Higher National Diploma	dypłom zaświadcający o posiadaniu wyższych uprawnień zawodowych	Junc.	junction	węzeł (drogowy, kolejowy)
ho.	house	dom	junct.	(US) junction	karat
hor.	horizon	widnokrąg, horyzont	k	carat	karat (zwraca uwagę odmienna pisownia tego słowa w USA i WB)
hor.	horizontal	poziomy	kt.	(US) karat	Rada Królewska (królewska rada sędownicza)
hosp.	hospital	szpital	KC	King's Counsel	energia kinetyczna
ht.	height	wysokość	K.E.	kinetic energy	kiloherc
HV	(US) high voltage	wysokie napięcie	kc	(US) kilocycle	kilokaloria
hwy.	(US) highway	autostrada, droga szybkiego ruchu	Kcal	(US) kilo-calorie, great calorie	kilokaloria
I	moment of inertia	moment bezwładności	kcal	kilo-calorie, great calorie	kilokaloria
I	(current) intensity	natężenie prądu	kd	kilo-gram-calorie, large calorie	zdemontowany
i.d.	inside diameter	średnica wewnętrzna	keV	kilo-gram-calorie, large calorie	kiloelektronowolt
I.E.	(US) Industrial Engineer	inżynier przemysłowy (inżynier wykorzystujący swoją wiedzę w pracy w przemyśle)	kg	kilogram, kilogramme	kilogram
I.T.S.	international temperature scale	międzynar. skala temp.	kgf	kilogram – force	kilogram siła
			kmph	(US) kilometre per hour	kilometr na godzinę
			kn	knot	węzeł – jednostka prędkości nawodnej
			KO	knock-out	nokaut
			kph	kilometre per hour	kilometr na godzinę
			kt.	kiloton	kilotona
			kt	knot	węzeł – jednostka prędkości nawodnej

▶ **NOWE PRZEPISY:**▶ **Rozporządzenie ministra infrastruktury z 20 października 2004 r. w sprawie połączenia Instytutu Techniki Budowlanej i Centralnego Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Budownictwa Inżynieryjnego „Hydrobudowa” (Dz. U. nr 231, poz. 2320).**

Wydane na podstawie art. 7 ust. 4 ustawy z 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. z 2001 r. nr 33, poz. 388 z późn. zm.).

Na mocy rozporządzenia włączono Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Budownictwa Inżynieryjnego „Hydrobudowa” do Instytutu Techniki Budowlanej. Jednostka powstała w wyniku połączenia zachowuje nazwę Instytut Techniki Budowlanej. Nadzór nad ww. Instytutem sprawuje minister infrastruktury. Weszło w życie 30 października 2004 r.

▶ **Rozporządzenie ministra infrastruktury z 14 października 2004 r. w sprawie europejskich aprobat technicznych oraz polskich jednostek organizacyjnych upoważnionych do ich wydawania (Dz. U. nr 237, poz. 2375).**

Wydane na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. nr 92, poz. 881).

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o wyrobach budowlanych, wyrób budowlany nadaje się do stosowania przy wykonywaniu robót budowlanych, jeżeli jest oznakowany CE, co oznacza, że dokonano oceny jego zgodności z normą zharmonizowaną albo europejską aprobatą techniczną bądź krajową specyfikacją techniczną państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, uznaną przez Komisję Europejską za zgodną z wymaganiami podstawowymi. Jak wynika z powołanego przepisu, europejska aprobata techniczna może być jednym z dokumentów, z którym dokonuje się oceny zgodności wyrobu, w celu jego oznakowania CE.

Przedmiotowe rozporządzenie określa polskie jednostki organizacyjne upoważnione do wydawania europejskich aprobat technicznych, zakres i formę europejskich aprobat technicznych, a także tryb udzielania, uchylania lub zmiany, tych aprobat.

Europejskiej aprobaty technicznej udziela się na wyroby budowlane, na które nie

zatwierdzono zharmonizowanej normy europejskiej lub nie istnieje, uznana przez Komisję Europejską za zgodną z wymaganiami podstawowymi, krajowa specyfikacja techniczna państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Zatem europejskiej aprobaty technicznej udziela się wyłącznie na wyroby budowlane:

- 1) objęte wytycznymi do europejskich aprobat technicznych (są one publikowane przez Instytut Techniki Budowlanej);
- 2) różniące się od wyrobów budowlanych objętych istniejącymi zharmonizowanymi normami europejskimi i wytycznymi do europejskich aprobat technicznych;
- 3) na które Komisja Europejska wydała odrębną zgodę na udzielenie europejskiej aprobaty technicznej bez wytycznych do europejskich aprobat technicznych.

Z wnioskiem o udzielenie europejskiej aprobaty technicznej (jego wzór określa załącznik nr 1 do rozporządzenia) może wystąpić producent wyłącznie do jednej europejskiej jednostki aprobowanej.

W terminie dwóch miesięcy od daty złożenia wniosku jednostka aprobowająca dokonuje formalnej weryfikacji wniosku oraz, w przypadku jego kompletności i zasadności, wydaje potwierdzenie przyjęcia wniosku (jego wzór określa załącznik nr 2 do rozporządzenia). Opłata za dokonanie weryfikacji wniosku wynosi równowartość w złotych 500 euro.

W przypadku gdy nie istnieją wytyczne do europejskich aprobat technicznych na wyrób budowlany objęty wnioskiem, jednostka aprobowająca za pośrednictwem EOTA występuje do Komisji Europejskiej o wyrażenie zgody na udzielenie europejskiej aprobaty technicznej. Po uzyskaniu zgody jednostka aprobowająca opracowuje projekt Wspólnej wykładni procedur oceny we współpracy z wnioskodawcą.

Wspólna wykładnia procedur oceny – uzgodniona przez europejskie jednostki aprobowujące zasady oceny przydatności wyrobu budowlanego do zamierzonego stosowania przy udzielaniu europejskiej aprobaty technicznej, opracowywane przez europejską jednostkę aprobowującą, do której wpłynął wniosek, w przypadku gdy Komisja Europejska wydała zgodę na udzielenie europejskiej aprobaty technicznej bez wytycznych do europejskich aprobat technicznych.

Wnioskodawca jest obowiązany współpracować w prowadzonej przez jednostkę

aprobowującą procedurze oceny przydatności wyrobu budowlanego do zamierzonego zastosowania.

Europejska aprobata techniczna jest udzielana, jeżeli wszystkie europejskie jednostki aprobowujące właściwe w danej dziedzinie wyrażą na to zgodę. Europejską aprobatę techniczną udziela się na 5 lat.

Do udzielania europejskich aprobat technicznych upoważniony jest Instytut Techniki Budowlanej w Warszawie.

Odpłatność za udzielenie, zmianę i przedłużenie terminu ważności europejskiej aprobaty technicznej ustala się na podstawie liczby godzin pracy i stawki godzinowej określonej w cenniku.

Weszło w życie 18 listopada 2004 r.

▶ **Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 26 października 2004 r. sygn. akt SK 7/04 (Dz. U. nr 237, poz. 2383).**

Corocznie na podstawie art. 8 ustawy o opłatach lokalnych oraz wydawanego każdego roku rozporządzenia ministra finansów określającego wysokość stawek podatku od środków transportu rady gminne (miejskie) podejmują uchwały w sprawie ustalania podatków od środków transportowych. Zgodnie z art. 8 zakwestionowanej ustawy podatkowi temu podlegają jedynie niektóre rodzaje środków transportowych, takie jak np.: samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony, ciągniki siodłowe i balastowe o masie (wraz z naczepą lub przyczepą) równej lub wyższej niż 12 ton, czy autobusy.

Jak wskazuje skarżący Józef K., w przeszłości „podatkiem drogowym” obciążeni byli – w różnej wysokości – wszyscy właściciele i posiadacze środków transportowych. Na mocy zmian prawnych obowiązek ten został zniesiony dla posiadaczy aut osobowych, zaś równowartość podatku doliczona została do ceny paliwa. Skarżący uważa, że utrzymanie podatku od środków transportowych dla właścicieli pojazdów wymienionych w art. 8 zakwestionowanej ustawy oznacza, iż zostali oni obciążeni podwójnie. Zdaniem Józefa K., zakwestionowane w skardze przepisy ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz wydane na jej podstawie przepisy wykonawcze naruszają konstytucyjną gwarancję sprawiedliwości społecznej (art. 2 Konstytucji) oraz zasadę równości obywateli wobec prawa (art. 32 Konstytucji). Trybunał Konstytucyjny – po rozpoznaniu

skargi Józefa K. – orzekł, że art. 8 pkt 1 ustawy z 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych jest zgodny z art. 2, art. 32 i art. 84 Konstytucji. Ponadto Trybunał postanowił umorzyć postępowanie w zakresie dotyczącym badania zgodności z Konstytucją § 1 rozporządzenia ministra finansów z 28 listopada 2000 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych ze względu na niedopuszczalność wydania orzeczenia.

Trybunał uznał, że obciążenie podatkiem od środków transportowych właścicieli i posiadaczy samochodów ciężarowych i podobnych pojazdów oraz autobusów, z pominięciem posiadaczy i właścicieli pojazdów osobowych nie narusza zasady równości obywateli wobec prawa. TK wskazał, że zasada jednakowego traktowania podmiotów charakteryzujących się tą samą cechą istotną nie oznacza identycznego traktowania adresatów norm prawnych, bez względu na sytuację, w jakiej się znajdują. W przypadku zaskarżonych przepisów cechą wyróżniającą był charakter pojazdu. Wykorzystywanie samochodów ciężarowych i podobnych oraz autobusów powoduje większe uszkodzenie nawierzchni dróg oraz wyższe zanieczyszczenie środowiska. Zdaniem Trybunału obciążenie podatkiem określonych kategorii posiadaczy i właścicieli środków transportu mieści się w sferze swobody decyzyjnej ustawodawcy.

TK stwierdził, że zarzut, co do niekonstytucyjności § 1 zaskarżonego rozporządzenia nie został wystarczająco uzasadniony przez skarżącego. Niedopuszczalne jest zatem wydanie orzeczenia w tym zakresie.

► **Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 27 października 2004 r. sygn. akt SK 1/04 (Dz. U. nr 237, poz. 2384).**

Po wyroku Trybunału Konstytucyjnego, stwierdzającym niezgodność z Konstytucją przepisów Kodeksu postępowania cywilnego skarżący – Józef Ż. wniósł na podstawie art. 190 ust. 4 Konstytucji skargę o wznowienie postępowania kasacyjnego, zakończonego postanowieniem odmawiającym przyjęcia kasacji do rozpoznania. Art. 401¹ § 1 Kodeksu postępowania cywilnego umożliwia wznowienie postępowania w przypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niekonstytucyjności aktu normatywnego, na podstawie którego został wydany wyrok w sprawie. Nie każde orzeczenie kończące postępowanie w sprawie cywilnej może być podstawą wznowienia

postępowania, a jedynie wyrok – rozstrzygający sprawę, co do istoty. Oznacza to, że na gruncie przepisów kodeksu postępowania cywilnego skarga o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego o odmowie przyjęcia kasacji jest niedopuszczalna. Zatem niemożliwe jest wznowienie postępowania kasacyjnego, w którym doszło do naruszenia Konstytucji i zastosowania niekonstytucyjnej normy. Niedopuszczalność drogi sądowej, na której mogłoby być wycofane z obrotu prawnego orzeczenie naruszające prawo konstytucyjne jest sprzeczne zarówno z art. 45 ust. 1 Konstytucji, jak i art. 77 ust. 2 Konstytucji. Zakwestionowane przepisy pozbawiają skarżącego środka ochrony jego praw, zapisanego w art. 190 ust. 4 Konstytucji. Zdaniem skarżącego należy przyjąć, że ustrojodawca postępując się w art. 190 ust. 4 Konstytucji zwrótem „prawomocne orzeczenie sądowe” zakresem tym objął możliwie najszerszy zakres orzeczeń, bez względu na jego formę procesową (postanowienie, wyrok, zarządzenie). Z Konstytucji wynika zatem, że powinna istnieć możliwość usunięcia z obrotu prawnego każdego prawomocnego orzeczenia sądowego, które zostało oparte na niekonstytucyjnym przepisie, naruszającym prawa lub wolności konstytucyjne. Józef Ż. zwraca uwagę, iż orzeczenie Trybunału umożliwia wznowienie postępowania kasacyjnego jedynie wówczas, gdy w sprawie skarżącego obywatela wydany został wyrok. Jednocześnie dyskryminowane są osoby, których sprawy rozstrzygnięte zostały orzeczeniem o randze postanowienia. Nierówność ta narusza zasadę równości obywateli wobec prawa (art. 32 Konstytucji).

Trybunał Konstytucyjny – po rozpoznaniu skargi Józefa Ż. – orzekł, że art. 399 kodeksu postępowania cywilnego jest zgodny z art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 i art. 190 ust. 4 Konstytucji, natomiast art. 401¹ Kpc jest niezgodny z art. 190 ust. 4 w związku z art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1 i art. 77 ust. 2. Trybunał zdecydował o odroczeniu terminu utraty mocy przez art. 401¹ Kpc o 12 miesięcy.

Zaskarżone przepisy były już wcześniej przedmiotem rozważań Trybunału (rozprawa z 16 marca 2004 r.). W sprawie SK 53/03 Trybunał wskazał na istnienie wątpliwości interpretacyjnych, co do sposobu rozumienia art. 401¹ kodeksu postępowania cywilnego. Orzeczono wówczas o konstytucyjności

zaskarżonych przepisów. TK zastrzegł jednak możliwość odmiennej oceny sytuacji, gdyby okazało się, że praktyka sądowa w trwały sposób przyjmuje, że zaskarżony przepis może być w niektórych sytuacjach przeszkodą w zakresie przywrócenia stanu zgodności z Konstytucją.

Trybunał Konstytucyjny w rozpatrywanej sprawie zwrócił się do Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, aby ustalił, jakie jest stanowisko w kwestii stabilnej, ukształtowanej trwale praktyki i wykładni art. 401¹ Kpc. Jeśli bowiem okazałoby się, że ukształtowana i uznana przez Sąd Najwyższy praktyka uznaje za przeszkodę w restytucji konstytucyjności (art. 190 ust. 4 Konstytucji) sam artykuł 401¹ Kpc, wówczas Trybunał Konstytucyjny musiałby zrewidować pogląd spoczywający u założenia wyroku TK z 16 marca br. (sygn. SK 53/03). Powyższa sytuacja nastąpiła obecnie. W takim wypadku należałoby dokonać ponownej oceny sytuacji z punktu widzenia kontroli konstytucyjności art. 401¹ Kpc. Orzecznictwo przesłane przez I Prezesa SN wskazuje, że ustalona i stabilna praktyka orzecznicza polega na odmowie wznowienia postępowania (art. 401¹ Kpc) zakończonego postanowieniem.

Trybunał podkreśla, że art. 190 ust. 4 Konstytucji tworzy gwarancje rzetelności mechanizmu ochronnego skargi konstytucyjnej (art. 79 Konstytucji). Przepis ten definiuje konieczność osiągnięcia pewnego celu (sanacji konstytucyjnej). Niezasadne jest więc rozumowanie, zgodnie z którym w pewnych sytuacjach sanacja taka może nie nastąpić. Art. 401¹ kodeksu postępowania cywilnego – jako wyraz woli ustawodawcy zwykłego – ogranicza osiągnięcie tego celu do przypadku, gdy orzeczono niekonstytucyjność przepisów będących prawną podstawą do wydania wyroku.

Trybunał jest świadomy, że wyrok odraczający oznacza stosowanie w praktyce przepisu, co do którego już wiadomo, że jest on niekonstytucyjny. Musi to powodować niezadowolenie tych, którzy takim stosowaniem będą dotknięci. Natychmiastowy skutek orzeczenia niekonstytucyjności, otwierając drogę do wznowienia w trybie art. 190 ust. 3 niemożliwej do oszacowania liczby postępowań, w ocenie Trybunału grozi poważnymi perturbacjami wymiaru sprawiedliwości. Termin odroczenia utraty mocy przez art. 401¹ Kpc powinien być wykorzystany na zmianę stanu prawnego przez ustawodawcę. Ograniczenie

wynikające z odroczenia skutków utraty mocy przez art. 401¹ Kpc nie dotyczy jednak sytuacji prawnej skarżącego, który poprzez wniesienie skargi konstytucyjnej zainicjował kontrolę konstytucyjności przepisu uznanego za niekonstytucyjny. Trybunał Konstytucyjny może kształtować swym wyrokiem stan prawny, z którego korzystanie przez sądy powszechne oddane jest ich niezawisłości, wiedzy i rozważności, kształtowanym między innymi przez art. 8 Konstytucji. Realizacja także przez sądy gwarancji konstytucyjnych – na gruncie istniejącego stanu normatywnego, zakładającego przez określony czas obowiązywanie niekonstytucyjnego przepisu – stawia zarazem wyzwania i możliwości wyboru takiego środka proceduralnego, który pozwoli najlepiej na osiągnięcie efektu najbliższego nakazowi wykładni i stosowania prawa w zgodzie z Konstytucją.

zawierających azbest. Projektowana ustawa ma na celu dostosowanie ustawodawstwa polskiego do dyrektywy unijnej w sprawie azbestu, która przewiduje generalny zakaz obrotu oraz stosowania wszystkich postaci azbestu i wyrobów zawierających te włókna z wyjątkiem stosowania azbestu chryzotolowego do produkcji diafragm istniejących instalacji elektrolitycznych.

ORZECZNICTWO:

Jeżeli z dokonanych przez organy nadzoru budowlanego ustaleń wynika, iż istniejący budynek został prawie w całości rozebrany i na istniejących fundamentach został wybudowany nowy budynek o innych parametrach, to nie można mówić o wykonywaniu robót budowlanych wykraczających poza zakres robót określonych w zgłoszeniu, ale należy ocenić, że obiekt budowlany został wybudowany bez wymaganego pozwolenia. W tej sytuacji uzasadnione jest nakazanie jego rozbiórki na podstawie art. 48 Prawa budowlanego (wyrok Naczelnego Sądu

Administracyjnego z 28 kwietnia 2004 r. sygn. akt OSK 108/2004).

Każdy ze współwłaścicieli budynku mieszkalnego może go traktować jako własny w rozumieniu art. 21 ust. 1 pkt 32 lit. a) ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych i korzystać w pełni z ulgi podatkowej, przewidzianej w tym przepisie, przy zachowaniu oczywiście innych, określonych prawem warunków, jak złożenie w terminie stosownego oświadczenia i wydanie użytkowanych przychodów ze sprzedaży nieruchomości i wskazanych praw majątkowych na cele określone w powołanej normie prawnej nie później, niż w okresie dwóch lat od dnia sprzedaży (wyrok NSA z 26 września 2003 r. sygn. akt I SA/Wr 1512/2001).

► KONRAD ŁACIŃSKI

Pracownik Departamentu Orzecznictwa
w Ministerstwie Infrastruktury

TRWAJĄ PRACE NAD:

Rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy o zakazie stosowania wyrobów

<http://www.ksiegarnia.coib.pl>

budowlana księgarnia wysyłkowa

Władysław Korzeniewski
Obliczanie powierzchni i kubatury budynków
książka i CD-ROM • wydawca COIB

Dziennik budowy
Książka obiektu budowlanego
wydawca COIB

G. Wiśniewski,
S. Gołębiowski,
M. Gryciuk
Kolektory słoneczne
wydawca COIB

Władysław Korzeniewski
Odległości w zabudowie i zagospodarowaniu terenu
Wydanie IV oraz Suplement do wydania IV
wydawca COIB

- Budownictwo
- Budowlane poradniki dla wszystkich
- BHP i PPOŻ
- Drogownictwo
- Drogownictwo – Ogólne Specyfikacje Techniczne
- Energetyka i elektryczność
- Gazownictwo
- Instalacje
- Instrukcje Instytutu Techniki Budowlanej
- Komentarze
- Kosztorysowanie
- Mieszkanie – Dom – Ogród
- Nieruchomości
- Polskie Normy w zestawach
- Projektowanie
- Słowniki
- Sztuka
- Środowisko

Centralny Ośrodek Informacji Budownictwa PP

Zamówienia na książki przyjmujemy:

listownie (Księgarnia Wysyłkowa COIB, ul. Bartycka 26, 00-716 Warszawa), telefonicznie (0-22 840 27 20 lub 851 16 66 w. 2006), faksem (0-22 840 42 28 lub 840 27 20), przez e-mail (ksiegarnia@coib.pl) i przez stronę internetową (www.ksiegarnia.coib.pl)

Rola i odpowiedzialność kosztorysanta (Cost Managera) w procesie inwestycyjnym realizowanym z uwzględnieniem Prawa zamówień publicznych

Ekwiwalentowanie od 2.03.2004 r. starej ustawy z 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych nową ustawą z 29.01.2004 r. Prawo zamówień publicznych (dalej: pzp, ustawa) ma daleko idące konsekwencje dla środowiska zawodowego polskich kosztorysantów.

Wprowadzenie nową ustawą rozwiązań i wymagań dotyczących obudowy dokumentacyjnej procesu inwestycyjno-budowlanego, opracowań kalkulacyjnych, jakie sporządzić należy w poszczególnych fazach tego procesu, jak również dowartościowanie kategorii ekonomicznych mających zastosowanie w procesie udzielania zamówienia publicznego (cena, cena rażąco niska, kwota, jaką zamawiający może/zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia), zwiększa wymagania stawiane kosztorysantom oraz ich rolę. Bez kompetentnego kosztorysanta, a właściwie specjalisty od kosztów (Cost Managera) udzielanie zamówień publicznych na roboty budowlane, prace projektowe oraz niektórych innych zamówień związanych z procesem inwestycyjnym – praktycznie rzecz biorąc nie jest obecnie możliwe. Zwiększona rola skutkuje jednak większym zakresem odpowiedzialności. Jest to odpowiedzialność wynikająca z przepisów pzp, ustawy o finansach publicznych czy kodeksu karnego, odpowiedzialność pracownicza za nienależyte wykonywanie obowiązków służbowych lub odpowiedzialność wynikająca z zawartej przez kosztorysanta z inwestorem, wykonawcą lub projektantem umowy cywilnoprawnej, jak i współodpowiedzialność za możliwą do uzyskania wysoką efektywność podejmowanej inwestycji.

1. Struktura procesu inwestycyjno-budowlanego

Struktura procesów inwestycyjno-budowlanych, zarówno w Polsce, jak i w innych krajach o gospodarce rynkowej, ukształtowana ewolucyjnie, wynika z przesłanek o charakterze ekonomiczno-finansowym oraz technicznym. W polskiej literaturze przedmiotu i praktyce gospodarczej wyróżnić można dwa

poglądy na temat struktury procesów inwestycyjno-budowlanych. Nazwiemy je odpowiednio „poglądem tradycyjnym” oraz „poglądem nowoczesnym”.

2. Pogląd nowoczesny

Pogląd nowoczesny na strukturę procesu inwestycyjno-budowlanego wynika z procedur UNIDO, których upowszechnienie w Polsce rozpoczęto na początku lat dziewięćdziesiątych¹. W myśl tego poglądu w strukturze procesu inwestycyjno-budowlanego wyróżnić należy następujące fazy:

► **fazę przedinwestycyjną**, która „obejmuje głównie działania o charakterze koncepcyjnym (analityczno-przedprojektowe)”². Jest to zatem faza, w której ma miejsce ocena możliwości i celowości inwestowania, sprecyzowanie kluczowych parametrów przedsięwzięcia inwestycyjno-budowlanego oraz poddanie tych parametrów analizie wariantowej mającej na celu dokonanie wyboru rozwiązania najkorzystniejszego,

► **fazę inwestycyjną (realizacyjną)**. W fazie tej, po rozwiązaniu problemów dotyczących finansowania inwestycji i zawarciu stosownych umów z gestorami zewnętrznych źródeł zasilania finansowego, następuje wyłonienie, z reguły w trybie przetargowym, podmiotów mających zrealizować przedsięwzięcie inwestycyjne, a w tym zwłaszcza jednostek projektowych, przedsiębiorstw budowlanych oraz dostawców maszyn i urządzeń,

► **fazę operacyjną (produkcji)**. Jest to faza eksploatacji zakończonego przedsięwzięcia.

3. Pogląd tradycyjny

Pogląd ten przyjmujemy jako wiodący dla dalszej części niniejszego opracowania.

Pogląd tradycyjny, ukształtowany w latach siedemdziesiątych³, wyróżnia w procesie inwestycyjno-budowlanym następujące fazy:

- analizy i oceny potrzeb inwestycyjnych (zasadności inwestowania) ,
- programowania,
- projektowania,
- planowania,
- realizacji przewidzianego dokumentacją projektową programu robót budowlanych i ewentualnych dostaw inwestorskich,
- rozruchu i dochodzenia do pełnych zdolności produkcyjnych lub usługowych,
- rozliczeń końcowych oraz ewentualnych roszczeń z tytułu gwarancji lub rękojmi.

Pogląd tradycyjny na strukturę procesów inwestycyjno-budowlanych również obecnie ma istotne znaczenie⁴.

3.1. Faza analizy i oceny potrzeb inwestycyjnych

Pytanie, na które należy odpowiedzieć w tej fazie, to: „czy inwestować?”. Odpowiedź oparta na ewentualnych badaniach rynku, analizie i studiach, zapobiegać powinna podejmowaniu inwestycji nietrafionych, nieefektywnych i zbędnych.

3.2. Zadania kosztorysanta (Cost Managera) w fazie programowania

Jeżeli odpowiedź na pytanie „czy inwestować” będzie pozytywna, wówczas inwestor podejmie realizację fazy programowania. W tej fazie konieczne jest udzielenie odpowiedzi na kolejne pytania o kluczowym znaczeniu, a mianowicie:

- „jak i za ile inwestować” oraz
- „gdzie inwestować”.

Odpowiedź na pierwsze z tych pytań (jak i za ile inwestować) zostaje udzie-

lona w efekcie zrealizowania studiów i analiz przedprojektowych, czyli **pre-feasibility study**. Ich głównym celem jest wskazanie - wraz z uzasadnieniem - najkorzystniejszego wariantu zrealizowania podejmowanego przedsięwzięcia. Wybrany wariant zostanie następnie w okresie późniejszym poddany dalszemu uszczegółowieniu i konkretyzacji. Opracowaniem dokumentacyjnym, które wybraną koncepcję konkretyzuje może/musi⁵ być, w obszarze pzp, **program funkcjonalno-użytkowy*** zadania budowlanego lub przedsięwzięcia inwestycyjnego⁶. Na podstawie programu funkcjonalno-użytkowego kosztorysant/Cost Manager sporządza dwa przewidziane pzp opracowania o charakterze kalkulacyjnym, a mianowicie:

► **planowane koszty robót budowlanych** oraz

► **planowane koszty prac projektowych**.

Metodykę sporządzania tych opracowań narzuca jeden z aktów wykonawczych do pzp⁷. Ogólnie rzecz biorąc, jest to oparta na kalkulacji wskaźnikowej metodyka wyceny zadania budowlanego lub przedsięwzięcia inwestycyjnego skonkretyzowanego w opracowaniu dokumentacyjnym pierwszego przybliżenia, jakim jest program funkcjonalno-użytkowy.

Planowane koszty robót budowlanych mogą być, obok **kosztorysu inwestorskiego** dokumentem określającym wartość zamówienia publicznego na wykonanie robót budowlanych w rozumieniu ustawy z 7.07.1994 r. Prawo budowlane (art. 33 ust. 1 pkt 1 pzp).

Planowane koszty prac projektowych oraz planowane koszty robót budowlanych są natomiast obligatoryjnym dokumentem określającym wartość zamówienia publicznego na zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych (art. 33 ust. 2 pzp).

Program funkcjonalno-użytkowy stanowić może dobrą podstawę do opracowania **studium wykonalności**, czyli **biznes planu** podejmowanego przedsięwzięcia inwestycyjnego.

Program funkcjonalno-użytkowy, a zwłaszcza zawarte w nim opracowa-

nia kalkulacyjne, powinny być również dobrą podstawą do opracowania **budżetu inwestycji** określanego w polskim systemie prawnym mianem **wartości kosztorysowej inwestycji (WKI)**. Przypomnieć w tym miejscu należy, iż wynikająca z odpowiedniego przepisu⁸ struktura WKI obejmuje następujące pozycje kalkulacyjne:

- 1) pozyskanie działki budowlanej,
- 2) przygotowanie terenu i przyłączenie obiektów do sieci,
- 3) budowa obiektów podstawowych,
- 4) instalacje,
- 5) zagospodarowanie terenu i budowa obiektów pomocniczych,
- 6) wyposażenie,
- 7) prace przygotowawcze, projektowe, obsługa inwestorska oraz ewentualne szkolenia i rozruch.

Jak wynika z przytoczonego zestawienia, WKI w pozycjach 2-6 oraz częściowo 7, w pełni koresponduje z omówionymi powyżej opracowaniami kalkulacyjnymi wprowadzonymi nową ustawą pzp, jakimi są „planowane koszty robót budowlanych” oraz „planowane koszty prac projektowych”. Budżet inwestycji (WKI) powinien uświadomić inwestorowi wysokość środków finansowych niezbędnych do zrealizowania inwestycji, jak również być podstawą do ewentualnego zarządzania realizacją inwestycji przez budżet.

Przy opracowywaniu wszystkich omówionych powyżej dokumentów, wiodącą rolę powinien odgrywać kosztorysant/Cost Manager. Tylko on bowiem dysponuje niezbędną wiedzą na temat metod i technik kalkulacyjnych, jak również potrafi dotrzeć do źródeł informacji o aktualnych cenach na rynku budowlanym oraz w sposób właściwy je zastosować.

3.3. Zadania kosztorysanta/Cost Managera w fazie planowania

Dla potrzeb niniejszego opracowania, za literaturą przedmiotu⁹, przyjmuję się, iż w fazie planowania następuje swoisty „montaż finansowy” przedsięwzięcia inwestycyjno-budowlanego. W tej fazie powinna również zostać określona, wynikająca z budżetu inwestycji, **kwota jaką zamawia-**

jący zamierza/może przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia publicznego na roboty budowlane oraz pozostałych zamówień niezbędnych do zrealizowania danej inwestycji. Wspomniana kwota/kwoty zobiektywizowane budżetem inwestycji (WKI) powinny zostać uwzględnione w odpowiednich zapisach **planu finansowego** inwestora (zamawiającego). Dzięki temu nastąpi zadośćuczynienie, jak również stworzona zostanie właściwa podstawa umożliwiająca udowodnienie metodą „dowodu z dokumentu” – zgodności działania zamawiającego z następującymi przepisami:

► art. 86 ust. 3 pzp „Bezpośrednio przed otwarciem ofert zamawiający podaje kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia”,

► art. 93 ust. 1 pkt 4 pzp „Zamawiający unieważnia postępowanie o udzielenie zamówienia, jeżeli cena najkorzystniejszej oferty przewyższa kwotę, którą zamawiający może przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia”,

► art. 28 ust. 1 u. fin „Wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokości ustalonych w ustawie budżetowej, uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego i w **planie finansowym** (podkreślenie moje – AB) jednostki sektora finansów publicznych”.

Wykonując czynności oraz opracowując dokumenty omówione w niniejszym punkcie, zamawiający (inwestor) powinien przynajmniej zasięgnąć opinii kosztorysanta/Cost Managera.

3.4. Zadania kosztorysanta/Cost Managera w fazie projektowania

Celem tej fazy jest opracowanie, wymaganej przepisami prawa oraz faktycznymi potrzebami, **dokumentacji projektowej**.

Na tym etapie, jeżeli przedmiotem zamówienia są roboty budowlane w rozumieniu Prawa budowlanego, a inwestor nie zdecydował się na opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego i wynikającego z niego opracowania „planowane koszty robót budowlanych”, niezbędne jest sporządzenie **kosztorysu**

inwestorskiego. Przypomnieć należy, iż w obecnym stanie prawnym kosztorys inwestorski jest, obok planowanych kosztów robót budowlanych, obligatoryjnym opracowaniem kalkulacyjnym, mającym dokumentować wartość zamówienia na roboty budowlane w rozumieniu ustawy Prawo budowlane. Jedynym specjalistą merytorycznie przygotowanym do sporządzenia kosztorysu inwestorskiego jest kosztorysant/Cost Manager. Stwierdzenie to nabiera na ostrości na gruncie obowiązującej metodyki sporządzania kosztorysów inwestorskich dla inwestorów publicznych, jaka wynika z rozdziału 2 rozporządzenia ministra infrastruktury z 18.05.2004 r. Metodyka ta ma charakter bardzo ramowy, nie zawiera większości obowiązujących poprzednio rozwiązań o charakterze instruktywnym (np. stopa zysku i podstawa jej naliczania, widelkowe narzuty kosztów pośrednich) oraz dopuszcza stosowanie rynkowych (dowolnych) podstaw sporządzania omawianych kosztorysów. Jest rzeczą oczywistą, iż wspomniane zliberalizowanie przepisów o kosztorysach inwestorskich musi być ekwiwalentowane wyższym poziomem profesjonalizmu osób, które te kosztorysy będą opracowywać.

W omawianej fazie procesu inwestycyjnego sporządzana jest – jako część zamówienia skierowanego do jednostki projektowej lub w innym układzie organizacyjnym – specyfikacja istotnych warunków zamówienia (SIWZ). Jest to najtrudniejszy dokument wymagany ustawą pzp od zamawiającego. Minimalna treść tego dokumentu wynika z art. 36 ust. 1 i 3 ustawy. W punkcie 16 art. 36 ust. 1 pzp ustawodawca nakazuje zamawiającemu zamieścić w SIWZ „opis sposobu obliczenia ceny” ofertowej. Przywołany zapis SIWZ powinien opracować, lub przynajmniej gruntownie go skonsultować, kosztorysant lub Cost Manager. W warunkach deregulacji kosztorysowania ofertowego¹¹ i będącego jej wynikiem braku przepisów prawa powszechnego odnoszących się do kosztorysów ofertowych, konieczne jest bowiem w pełni profesjonalne, eksperckie określenie wymogów zamawiającego co do żądanego w danym postępowaniu sposobu wyrażania cen ofertowych. Zadanie

to może wykonać jedynie kosztorysant /Cost Manager.

Jednym z najbardziej istotnych kryteriów oceny ofert w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych na prace projektowe powinno być kryterium kosztu wykonania robót budowlanych, jakie wynikają z proponowanych rozwiązań projektowych. W latach 2000-2003 rola tej zmiennej, jako kryterium oceny ofert w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych na prace projektowe, była jednak niewielka. Tezę tę ilustruje tabela 1.

Niedostateczna, jak to wynika z danych zamieszczonych w tabeli, ranga omawianego kryterium oceny ofert (koszt realizacji zamówienia), powinna ulec zmianie, mającej na celu zdecydowane dowartościowanie tego kryterium. W tym kierunku wydaje się również zmierzać intencja polskiego ustawodawcy, który w aktualnym pzp zdecydowanie wyróżnia omawianą zmienną wśród innych możliwych do zastosowania kryteriów oceny prac zgłaszanych w konkursach na prace projektowe. Świadczy o tym fakt wyodrębnienia przez ustawodawcę omawianej zmiennej spośród innych kryteriów oceny prac konkursowych. Do takiego wniosku prowadzi analiza treści art. 105 ust. 2 pzp, w którym czytamy:

„Regulamin konkursu określa w szczególności: (. . .) (4) maksymalny planowany łączny koszt wykonania prac realizowanych na podstawie pracy konkursowej, (. . .) (12) kryteria oceny prac konkursowych wraz z podaniem znaczenia tych kryteriów”.

Ocena realności proponowanych przez zespoły projektowe kosztów wykonania robót budowlanych wynikających z pracy konkursowej, wydaje się być kolejną oczywistą domeną kosztorysanta/Cost Managera. Z drugiej strony zespoły projektowe powinny zaangażować kosztorysanta/Cost Managera po to, aby proponowane przez nie koszty realizacji prac projektowych były realne i wynikały z poziomu cen stosowanych na polskim rynku inwestycyjno-budowlanym.

3.5. Zadania kosztorysanta/Cost Managera w fazie wykonawstwa (realizacji robót budowlanych)

W fazie wykonawstwa wyróżnić należy dwa etapy, a mianowicie:

► etap wyboru wykonawców robót budowlanych oraz

► etap realizacji zawartych umów.

O ile inwestor zobowiązany jest do stosowania pzp, wówczas czynności pierwszego z wyodrębnionych etapów powinien wykonać w sposób wynikający z tej ustawy. Tak więc zamawiający w omawianym etapie powinien zastosować jeden z trybów udzielenia zamówienia dopuszczony ustawą oraz – realizując scenariusz wybranego przez siebie trybu – w sposób właściwy przeprowadzić procedurę selekcyjną, mającą na celu dokonanie wyboru najkorzystniejszej oferty. Klasycznymi czynnościami zamawiającego, który realizuje procedurę selekcyjną wynikającą z pzp, są natomiast decyzje wykluczania wykonawcy (katalog odwykluczeń: art. 24 ust. 1 i 2 pzp), odrzucenia oferty (katalog odrzuceń: art. 89 ust. 1 pzp) oraz wyboru oferty najkorzystniejszej lub unieważnienia postępowania (katalog unieważnień: art. 93 ust. 1 pzp).

Szczególnie trudny do praktycznego zastosowania w obecnym stanie prawnym jest katalog odrzuceń oferty. W przypadku gdy przedmiotem zamówienia są roboty budowlane w rozumieniu Prawa budowlanego, bez ekspertyzy kosztorysanta/Cost Managera zamawiający praktycznie nie będzie w stanie powyższego katalogu zastosować.

Przypomnijmy, iż zgodnie z art. 89 ust. 1 pzp, zamawiający zobowiązany jest odrzucić ofertę wówczas gdy:

- „ (1) jest niezgodna z ustawą;
- (2) jej treść nie odpowiada treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia;
- (3) jej złożenie stanowi czyn nieuczciwej konkurencji w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji;
- (4) zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia;
- (5) została złożona przez wykonawcę wykluczonego z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia lub niezaproszonego do składania ofert;
- (6) zawiera omyłki rachunkowe w obliczeniu ceny, których nie można poprawić na podstawie art. 88, lub błędy w obliczeniach ceny;

(7) wykonawca w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia nie zgodził się na poprawienie omyłki rachunkowej w obliczeniu ceny;

(8) jest nieważna na podstawie odrębnych przepisów”.

Ekspertyza kosztorysanta/Cost Managera jest niezbędna w przypadku badania przesłanek odrzucenia oferty zamieszczonych w punkcie 2, 3, 4 i 6 przywołanego katalogu.

Ad. 2. Dostyc częsta niezgodność treści oferty z treścią SIWZ w przypadku zamówień na roboty budowlane przejawia się w takich sytuacjach, jak:

▶ pominięcie w wycenie kosztorysu ofertowego pewnych pozycji przedmiaru inwestorskiego wówczas, gdy inwestor wyraźnie żąda w SIWZ wyceny **wszystkich** pozycji przedmiarowych,

▶ zastosowanie w wycenie kosztorysu ofertowego rozwiązań technologicznych odmiennych od tych, jakie wynikają z załączników do SIWZ, w sytuacji gdy inwestor nie dopuścił możliwości składania ofert wariantowych,

▶ uwzględnienie w wycenie kosztorysu ofertowego mniejszej ilości robót

lub elementów od tej, jaka wynika z załączników do SIWZ, w sytuacji gdy zamawiający zapisem SIWZ tego zabrania (np. wycena trzech okien zamiast przewidzianych w załączniku do SIWZ dziesięciu okien) ,

▶ błędne zastosowanie w wycenie kosztorysu ofertowego jednostek miar np. dokonanie wyceny 100 kg stali prętowej, podczas gdy inwestor wymagał w SIWZ wyceny 100 ton tej stali.

Osobą profesjonalnie przygotowaną do wychwycenia tego typu niezgodności oferty z zapisami SIWZ jest kosztorysant/Cost Manager.

Ad. 3. Jednym z najczęściej spotykanych w praktyce przetargów budowlanych czynów nieuczciwej konkurencji jest czyn nieuczciwej konkurencji cenowej, czyli dumping cenowy. Definicja dumpingu cenowego wynikająca z art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy z 16.04.1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. , nr 153, poz. 1503, ze zm.) jest następująca: „Czynem nieuczciwej konkurencji jest utrudnianie innym przedsiębiorcom dostępu do

rynku, w szczególności przez sprzedaż towarów lub usług poniżej kosztów ich wytworzenia lub świadczenia albo ich odsprzedaż poniżej kosztów zakupu w celu eliminacji innych przedsiębiorców”.

Tak więc ustalając, czy proponowana przez danego wykonawcę niska cena jest czy nie jest w świetle powyższej definicji ceną dumpingową, komisja przetargowa musi odpowiedzieć na pytanie, czy cena ta nie jest niższa od indywidualnych kosztów produkcji tego wykonawcy. Podstawą do udzielenia odpowiedzi na to pytanie powinna być analiza kosztorysu ofertowego i/lub wyjaśnień złożonych przez wykonawcę w trybie art. 87 ust. 1 pzp. Profesjonalne wykonanie tych czynności jest oczywistą domeną kosztorysanta/Cost Managera.

Ad. 4. Ustawodawca w nowej ustawie pzp wprowadził, wdrażając jeden z przepisów odpowiedniej dyrektywy UE, **kategorię rażąco niskiej ceny**, wiążąc ją zarazem z jedną z pozycji katalogu odrzuceń oferty. Należy wskazać na dwa istotne powody, dla których zastosowanie tej kategorii w praktyce polskiego rynku

Tabela 1

Kryteria oceny ofert w postępowaniach na usługi projektowe, architektoniczne i kosztorysowe w latach 2000-2003 (I-VI)

Lata	Liczba badanych postępowań	Kryteria oceny ofert															
		Cena oferty		Warunki płatności		Doświadczenie + wiarygodność oferenta		Ocena oferowanego sposobu wykonania zamówienia		Terminy realizacji		Warunki gwarancji		Koszt realizacji robót proponowanego projektu		Inne kryteria	
		a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
2000	782	100,3	58,23	5,37	12,02	136,45	21,69	11,76	23,55	33,38	13,88	2,30	15,00	6,27	13,53	13,55	19,14
2001	755	101,46	61,74	6,75	13,13	121,59	22,23	9,40	23,18	27,28	14,85	3,31	12,00	2,65	18,30	12,58	19,24
2002	588	101,70	89,11	8,67	13,13	3,40	26,50	4,59	29,74	21,77	18,13	2,72	14,37	1,85	11,36	8,50	21,06
2003 (I-VI)	281	100,36	93,79	2,49	12,14	1,07	23,23	3,91	33,63	15,30	15,58	2,14	10,00	2,49	18,57	6,05	15,58
Razem	2406	100,96	71,07	6,28	12,78	83,46	21,99	8,35	24,80	26,52	15,16	2,70	13,23	3,62	14,98	11,14	19,31

(a) Wskaźnik popularności kryterium oceny ofert obliczony jako udział postępowań, w których kryterium to miało zastosowanie do ogółu badanych postępowań.

(b) Średnia wartość współczynnika wagowego wymaganego kryterium.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Biuletynów Zamówień Publicznych.

zamówień publicznych będzie zadaniem trudnym. Są one następujące:

▶ brak jednoznacznej ustawowej definicji tej kategorii oraz

▶ występujące na wielu rynkach związanych z procesem inwestycyjno-

-budowlanym wysokie różnicowanie oferowanych na przetargach cen (tab. 2).

Ad. 6. W obowiązującej ustawie pzp, inaczej niż to miało miejsce w poprzednim stanie prawnym, ustawodawca

w sposób arbitralny unormował **kwotę omyłek w kalkulacji cen ofertowych.**

W całkowitym zbiorze tych omyłek należy obecnie wyróżnić 3 podzbiory, co ilustruje kolejna tabela 3.

Czynności zamawiającego związane

Tabela 2

Zróżnicowanie cen ofertowych w postępowaniach o udzielenie zamówienia w procesie inwestycyjno-budowlanym w procedurze podstawowej w latach 2000-2003 (I-VI)

Lata	Liczba badanych postępowań	Studium wykonalności	Usługa Project Management	Usługa inżyniera kontraktu (rezydenta)	Studia uwarunkowań + plany zagospodarowania przestrzennego	Usługi geodezyjne	Zastępstwo inwestycyjne	Nadzory inwestorskie	Usługi projektowe, architektoniczne i kosztorysowe	Projekt i wykonanie robót budowlanych	Zarządzanie nieruchomościami	Nabywanie, najem, dzierżawa oraz pośrednictwo w obrocie nieruchomościami	Kredyt inwestycyjny	Emisja obligacji komunalnych
2000	1425	2,25	1,47	-	2,00	2,43	2,89	1,98	2,46	1,70	1,36	1,85	2,05	1,77
		3,39-1,12	2,12-1,11	-	7,15-1,00	8,74-1,02	14,16-1,06	6,79-1,06	26,69-1,00	12,41-1,00	3,79-1,00	5,64-1,01	17,00-1,00	2,53-1,33
2001	1660	2,25	1,48	3,35	2,44	2,56	3,10	2,34	2,59	1,63	2,49	1,95	1,83	1,62
		5,00-1,13	3,32-1,10	25,71-1,00	11,15-1,00	21,88-1,00	9,83-1,10	15,16-1,01	18,24-1,00	15,42-1,00	10,59-1,00	7,22-1,00	15,00-1,00	5,83-1,00
2002	2556	2,15	1,92	1,99	2,64	2,54	3,83	1,72	2,61	1,66	1,27	1,20	1,96	2,18
		3,10-1,21	5,76-1,10	5,97-1,06	26,03-1,00	16,50-1,00	11,60-1,16	5,28-1,00	28,61-1,00	17,83-1,00	10,01-1,00	3,13-1,00	25,00-1,00	2,18-2,18
2003 (I-VI)	876	1,84	1,53	1,63	2,28	2,78	2,98	1,76	2,64	2,08	1,62	1,60	1,34	8,00
		6,14-1,01	2,70-1,05	3,60-1,04	8,79-1,00	14,36-1,00	4,93-1,77	4,53-1,00	9,42-1,00	23,53-1,00	12,73-1,03	4,44-1,00	3,50-1,00	8,00-8,00
Ogółem	6517	2,02	1,70	2,24	2,34	2,58	3,14	1,95	2,56	1,71	1,34	1,52	1,88	2,05
		6,14-1,01	5,76-1,00	25,71-1,00	26,03-1,00	21,88-1,00	14,16-1,06	15,16-1,00	28,61-1,00	23,53-1,00	12,73-1,00	7,22-1,00	25,00-1,00	8,00-1,00

a) W liczniku podano dyspersję cen obliczone według wzoru:

$$W_z = \frac{\sum_{i=1}^n C_{\max}}{\sum_{i=1}^n C_{\min}}$$

gdzie: C_{\max}, C_{\min} = najwyższa i najniższa cena w danym postępowaniu, n = liczba badanych postępowań.

b) W mianowniku podano granice rozpiętości przedziałów $\frac{C_{\max}}{C_{\min}}$ w badanym zbiorze postępowań.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Biuletynów Zamówień Publicznych.

z omyłkami kalkulacyjnymi w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych na roboty budowlane w sposób poprawny może wykonać jedynie kosztorysant/Cost Manager.

Po dokonaniu wyboru najkorzystniejszej oferty i zawarciu umowy z wykonawcą robót budowlanych, następuje przejście do etapu realizacji zamówienia. W etapie tym podstawowe zadanie kosztorysanta/Cost Managera polega na weryfikowaniu faktur wystawionych przez wykonawcę. Omówione powyżej czynności wykonywane przez kosztorysanta/Cost Managera w fazie wykonawstwa odnoszą się do sytuacji, w której specjalista ten działa po stronie inwestora/zamawiającego. Czynności kosztorysanta/Cost Managera, który w analizowanej fazie działa po stronie wykonawcy, stanowią swoistą replikę czynności omówionych poprzednio. Listę tych czynności można przedstawić w następujący sposób:

▶ **etap wyboru wykonawców robót budowlanych**

- dokonanie analizy zapisów SIWZ na temat wymaganego przez inwestora sposobu wyrażenia ceny oferty,
- w przypadku niedostatecznej jednoznaczności tego zapisu, przygotowanie projektu zapytania, które powinno zostać skierowane do zamawiającego w trybie art. 38 ust. pzp,

– opracowanie kalkulacji ceny ofertowej/kosztorysu ofertowego, w sposób wymagany w danym postępowaniu,

– analiza cen ofertowych zaproponowanych przez innych wykonawców (konkurentów),

– ewentualna analiza kalkulacji/kosztorysów ofertowych innych wykonawców biorących udział w danym postępowaniu,

– udzielenie pomocy wykonawcy, w przypadku formułowania protestu wobec czynności podjętych przez zamawiającego lub zaniechania przez zamawiającego czynności obligatoryjnie wymaganych przez pzp,

▶ **etap realizacji zawartej umowy**

– współudział w wystawianiu faktur sporządzanych w sposób i wystawionych w terminach wynikających z zawartej umowy.

3.6. Zadania kosztorysanta/Cost Managera w fazie rozliczeń końcowych oraz ewentualnych roszczeń z tytułu gwarancji lub rękojmi

W tej fazie kosztorysant/Cost Manager działający na rzecz każdej ze stron zawartej umowy o roboty budowlane bierze udział w uzgadnianiu ewentualnych roszczeń z tytułu gwarancji/rękojmi oraz uwzględnieniu kwot wynikających

z kosztorysów zamiennych oraz dodatkowych.

4. Odpowiedzialność kosztorysanta/Cost Managera za czynności wykonane w procesie inwestycyjno-budowlanym

Z licznymi bardzo istotnymi, jak wynika z przeglądu dokonanego w punkcie 3, czynnościami kosztorysanta/Cost Managera w procesie inwestycyjno-budowlanym wiąże się określona odpowiedzialność. Wyróżnić można kilka rodzajów tej odpowiedzialności, a mianowicie: odpowiedzialność karną, cywilnoprawną oraz zawodową¹². W dalszej części opracowania te rodzaje odpowiedzialności zostaną pominięte. Oprócz tego jednak kosztorysant/Cost Manager wykonuje swoje czynności w procesie inwestycyjno-budowlanym w obszarze ustawy pzp, pod rygorem odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (ofp), odpowiedzialności za naruszenie ustawy pzp (o pzp) oraz odpowiedzialności merytorycznej (om)¹³.

Poszczególne, wyróżnione powyżej rodzaje odpowiedzialności „zależają się”. Tak na przykład wykonanie przez kosztorysanta/Cost Managera kosztorysu inwestorskiego w sposób niezgodny z ustawą pzp może skutkować zarzutem postawionym przez RIO wobec zamawiającego, wykonania czynności określenia wartości zamówienia publicznego bez wymaganej art. 32 ust. 1 pzp należytej staranności, a tym samym naruszenia dyscypliny finansów publicznych (art. 138 ust. 1 pkt 12 u. fin). To z kolei może wywołać zarzut zamawiającego postawiony kosztorysantowi/Cost Managerowi, nie należytego wykonania zawartej z nim umowy cywilnoprawnej o sporządzenie kosztorysu inwestorskiego w sposób zgodny z pzp.

Na tle poszczególnych ustaleń i zaproponowanych klasyfikacji, tabela 4 stanowi swoistą rekapitulację opracowania. Wyodrębnia się w niej 16 zadań kosztorysanta/Cost Managera usytuowanych na tle procesu przygotowania, udzielania i realizacji zamówienia publicznego na roboty budowlane, jak również na tle tradycyjnie postrzega-

Tabela 3

Rodzaje omyłek w kalkulacji cen ofertowych w obecnym stanie prawnym

Rodzaje omyłek	Omyłki rachunkowe w obliczeniu ceny, które można poprawić na podstawie art. 88 pzp	Omyłki rachunkowe w obliczaniu ceny, których nie można poprawić na podstawie art. 88 pzp	Błędy w obliczeniu ceny
Podstawy prawne w ustawie	– art. 89 ust. 1 pkt 6 <i>a contrario</i> – art. 88	– art. 89 ust. 1 pkt 6	– art. 89 ust. 1 pkt 6
Przykłady omyłek	– 8 okien × 1000 zł = 7 000 zł – roboty ogólnobudowlane 79 000 zł instalacje elektryczne 80 000 zł razem 179 000 zł	– powinno być 12,5 jest 1,2	– zastosowanie niewłaściwej stawki VAT

Źródło: opracowanie własne.

nej struktury procesu inwestycyjno-budowlanego. W tabeli tej ponadto podjęto próbę określenia rodzaju odpowiedzialności kosztorysanta/Cost Managera za każdą z wyodrębnionych czynności, w podziale na odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (o fp), odpowiedzialność za naruszenie pzp (o pzp) oraz odpowiedzialność merytoryczną (om).

Podsumowanie

Na skutek zmian wprowadzonych w pzp, rola i odpowiedzialność kosztorysanta w procesie realizacji inwestycji w obszarze obowiązywania ustawy Prawo zamówień publicznych w sposób oczywisty wzrosła. Uzasadnia to ekwiwalentowanie terminu „kosztorysant” terminem „Cost Manager”, czyli specjalista od kosztów realizacji inwestycji budowlanych¹⁴.

► DR. HAB. ANDRZEJ BOROWICZ

Pracownik naukowo-dydaktyczny Katedry Inwestycji i Nieruchomości Uniwersytetu Łódzkiego, autor publikacji z zakresu organizacji procesu inwestycyjno-budowlanego i zamówień publicznych

Artykuł został opublikowany w materiałach X Konferencji naukowo-technicznej „Inżynier Budownictwa w zarządzaniu kontraktami w zamówieniach publicznych”, Ciechocinek, październik 2004 r., organizatorem której była OWEOB Promocja Sp. z o.o.

Przypisy:

¹ W. Behrens, P. H. Hawranek, Poradnik przygotowania przemysłowych studiów feasibility, UNIDO, Warszawa 1993 – II wydanie w Polsce.

² Z. Pawlak, Biznesplan. Zastosowania i przykłady, Poltext, Warszawa 2001, s. 52.

³ Z. Sołdak, Z. Witkowski, Z. Kończak, A. Włodarczyk, J. Kiersnowski, Organizacja procesu inwestycyjnego, PZITB, Warszawa 1970, s. 35-122; W. Wójcicka, Prawno-ekonomiczne zagadnienia inwestowania, PWN, Warszawa 1975, s. 79-197; W. Wójcikiewicz, Wstęp do teorii inwestowania, Wydawnictwo UW, Warszawa 1975, s. 99-221; W. Wójcikiewicz, Elementy nauki o inwestowaniu, Ossolineum, Warszawa 1977, s. 203-312; J. Słoniński, A. Stefański, Inwestycje budowlane. Organizacja i podstawy prawne, PWN, Warszawa-Poznań, 1978, s. 48-70.

⁴ I. Weiss, R. Jurga, Inwestycje budowlane, Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 1999, s. 99-219.

⁵ Program funkcjonalno-użytkowy zadania budowlanego lub przedsięwzięcia inwestycyjnego jest opracowaniem dokumentacyjnym, które ma doprecyzować opis przedmiotu zamówienia publicznego na zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych (art. 31 ust. 2 pzp). W takim przypadku opracowanie to **musi** zostać wykonane.

⁶ Pojęcie „zadania budowlanego” nie zostało zdefiniowane ani w pzp, ani też w ustawie z 7.07.1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2003 r., nr 207, poz. 2016, ze zm.). Ta ostatnia ustawa wyróżnia w przepisie art. 33 ust. 1 pojęcie (niezdefiniowane) „zamierzenia budowlanego”.

* Rozporządzenie ministra infrastruktury z 2.09.2004 r.

⁷ Jest to rozporządzenie ministra infrastruktury z 18.05.2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania

planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym (Dz. U. nr 130, poz. 1389).

⁸ Przepisem tym jest § 6 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z 2.10.2001 r. w sprawie szczegółowych zasad finansowania inwestycji z budżetu państwa (Dz. U. nr 133, poz. 1480).

⁹ I. Weiss, R. Jurga, Inwestycje budowlane, op. cit., s. 111-148.

¹¹ Deregulacja kosztorysowania ofertowego, o której mowa, nastąpiła z dniem 12.12.2001 r. Jej powodem było zastąpienie ustawy z 26.02.1982 r. o cenach (Dz. U. z 1988 r. nr 27, poz. 195, ze zm.) ustawą z 5.07.2001 r. o cenach (Dz. U. nr 97, poz. 1050, ze zm.).

¹² Według S. Kalus desygnaty odpowiedzialności zawodowej są następujące:

„1) stosowanie się do przepisów prawa i standardów zawodowych,

2) kierowanie się zasadami etyki zawodowej,

3) dochowywanie szczególnej staranności właściwej dla zawodowego charakteru (...) czynności,

4) stałe doskonalenie kwalifikacji zawodowych”.

S. Kalus, Status prawny osób zajmujących się zawodem rynkiem nieruchomości, Wydawnictwo Prawnicze Lexis Nexis, Warszawa 2002, s. 43.

¹³ Pod pojęciem odpowiedzialności merytorycznej rozumie się w opracowaniu konsekwencje decyzji kosztorysanta/Cost Managera w odniesieniu do ogólnej efektywności procesu inwestycyjno-budowlanego oraz efektywności procesu udzielania zamówienia publicznego.

¹⁴ Na ten temat również: A. Borowicz, Od kosztorysowania do zarządzania kosztami, Ceny, Normowanie i Kosztorysowanie Robót Budowlanych, nr 12 z 2000 r., s. 3-23.

Z nami wiesz, za ile zbudujesz!

KOMPLEKSOWE, ZAWSZE AKTUALNE INFORMACJE O CENACH W BUDOWNICTWIE

ceny materiałów

ceny robót

ceny obiektów

komputerowe programy kosztorysowe

Ośrodek Wdrożeń Ekonomiczno-Organizacyjnych Budownictwa PROMOCJA Sp. z o.o.
Warszawa, ul. Grzyby 15, tel.: (22) 440-84-00, fax: (22) 440-84-01, promocja@sekocenbud.pl
Wrocław, ul. Powstańców Śląskich 114, tel./fax: (71) 367-88-81, wroclaw@sekocenbud.pl
ABONAMENT I SPRZEDAŻ WYSYŁKOWA: tel. (22) 440-84-04

www.sekocenbud.pl

Tabela 4

Rodzaje odpowiedzialności kosztorysanta/Cost Managera w procedurze zamówienia publicznego oraz procesu inwestycyjno-budowlanego

Etapy zamówienia publicznego	Fazy i etapy procesu inwestycyjno-budowlanego	Zadania kosztorysanta/Cost Managera		Rodzaj odpowiedzialności kosztorysanta/Cost Managera za wykonane zadanie
		Określenie zadań	Oznaczenie zadań	
1	2	3	4	5
Przygotowanie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (art. 29-38 pzp): <ul style="list-style-type: none"> • opis przedmiotu zamówienia, • określenie wartości zamówienia, • opracowanie SIWZ 	Faza przygotowania	<ul style="list-style-type: none"> • Współdziałal w opracowaniu <i>profesjonalny study</i> • Opracowanie planowanych kosztów-prac projektowych • Opracowanie planowanych kosztów robót budowlanych • Współdziałal w opracowania studium wykonalności (biżnes planu) inwestycji • Współdziałal w opracowania budżetu inwestycji (wartości kosztorysowej inwestycji WKI) 	zadanie 1 zadanie 2 zadanie 3 zadanie 4 zadanie 5	<ul style="list-style-type: none"> • <i>om</i>, niewłaściwe określenie najbardziej korzystnego wariantu realizacji danego przedsięwzięcia z punktu widzenia kosztów jego realizacji • <i>opzp</i>, określenie wartości zamówienia publicznego na roboty budowlane (P+W z niezałączoną starannością (art. 32 ust. 1 pzp) • <i>om</i>, niepoprawne „liczowanie finansowe” wybranego wariantu przedsięwzięcia i nieprawidłowa decyzja inwestora podjęta w oparciu o ten test • <i>om</i>, niepoprawne określenie (nie różne, zanizone) budżetu inwestycji (WKI)
	Faza planowania	<ul style="list-style-type: none"> • Współdziałal w określenia kwoty, jaką zamawiający zamierza/może przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia publicznego, która powinna zostać zapisana w planie finansowym zamawiającego 	zadanie 6	<ul style="list-style-type: none"> • <i>om</i>, kwota ta powinna być możliwa do określenia przez kosztorysanta/Cost Managera, na podstawie znanego tematu specjalistycznie, poziomu cen rynkowych, nieprawidłowe, zanizone określenie tej kwoty
	Faza projektowania	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie kosztorysu inwestorskiego z uwzględnieniem: <ul style="list-style-type: none"> - wymagań pzp określających jego aktualność (art. 35 ust. 1 pzp) oraz - wartości ewentualnych materiałów powierzonych przez inwestora firmie budowlanej (art. 33 ust. 2 pzp) 	zadanie 7	<ul style="list-style-type: none"> • <i>opzp</i>, niedokładne określenie wartości zamówienia publicznego na roboty budowlane w rozumieniu Prawa budowlanego z należytą starannością (art. 32 ust. 1 pzp)
		<ul style="list-style-type: none"> • Współdziałal w opracowaniu SIWZ – w zakresie art. 36 ust. 1 pkt 16 pzp • Kalkulacja kosztów wykonania robót budowlanych wynikających z rozwiązań zaproponowanych w dokumentacji projektowej 	zadanie 8 zadanie 9	<ul style="list-style-type: none"> • <i>opzp</i>, <i>om</i>, perturbacje i niejasności na etapie składania i analizowania ofert w zakresie sposobu wyrażania przez wykonawców cen ofertowych • <i>om</i>, błędne decyzje komisji przetargowej / sądu konkursowego związane z oceną oferty/ pracy konkursowej według tego kryterium
Realizacja postępowania o udzielenie zamówienia publicznego	Faza wykonawstwa	<ul style="list-style-type: none"> • współdziałal w analizie zgodności treści oferty z treścią SIWZ w zakresie przedmiotu robót (art. 89 ust. 1 pkt 2 pzp) 	zadanie 10	<ul style="list-style-type: none"> • <i>opzp</i>, ryzyko wyłudzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na skutek zastosowania przez wykonawcę przysługujących mu środków ochrony prawnej (protest, odwołanie, skarga)
		<ul style="list-style-type: none"> • współdziałal w analizie ewentualnych czynów nieszczerzej konkurencyjnych w zakresie cen (art. 89 ust. 1 pkt 3 pzp) 	zadanie 11	<ul style="list-style-type: none"> • <i>opzp</i>, ryzyko wyłudzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na skutek zastosowania przez wykonawcę przysługujących mu środków ochrony prawnej (protest, odwołanie, skarga)
		<ul style="list-style-type: none"> • współdziałal w wyjaśnianiu problemu rażąco niskiej ceny (art. 89 ust. 1 pkt 4 pzp) 	zadanie 12	<ul style="list-style-type: none"> • <i>opzp</i>, ryzyko wyłudzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na skutek zastosowania przez wykonawcę przysługujących mu środków ochrony prawnej (protest, odwołanie, skarga)
		<ul style="list-style-type: none"> • weryfikacja omyłek w kalkulacji ceny oferty (art. 89 ust. 1 pkt 6 i 7) 	zadanie 13	<ul style="list-style-type: none"> • <i>opzp</i>, ryzyko wyłudzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na skutek zastosowania przez wykonawcę przysługujących mu środków ochrony prawnej (protest, odwołanie, skarga)
Realizacja udzielonego zamówienia publicznego (zawartą umowę)	• etap realizacji zawartej umowy	<ul style="list-style-type: none"> • weryfikacja faktów sporządzonych w sposób i wystawionych w terminach wynikających z zawartej umowy 	zadanie 14	<ul style="list-style-type: none"> • <i>o u f i a</i>, art. 28 ust. 3 pkt 3 u f i a; przyjmowanie do weryfikacji faktów wystawionych niezgodnie z zawartą umową
	Faza redukcji kosztowych i ewentualnych roszczeń z tytułu gwarancji i rękojmi	<ul style="list-style-type: none"> • współdziałal w uzgadnianiu ewentualnych roszczeń z tytułu gwarancji/ rękojmi 	zadanie 15	<ul style="list-style-type: none"> • <i>om</i>, poprawne określenie wysokości roszczeń
		<ul style="list-style-type: none"> • współdziałal w uzgadnianiu kwot wynikających z kosztorysów dodatkowych i/lub kosztorysów zamiennych 	zadanie 16	<ul style="list-style-type: none"> • <i>om</i>, <i>opzp</i>, ryzyko nie odróżnienia robót dodatkowych od zamówień dodatkowych lub zamówień uzupełniających na roboty budowlane (art. 67 ust. 1 pkt 5, art. 67 ust. 1 pkt 6 pzp)

IX konferencja w Częstochowie

Kalkulator czy ekonomista, a może analityk kosztów lub Cost Manager – zastanawiali się uczestnicy konferencji – chcąc zdefiniować rolę i miejsce kosztorysanta w nowej „budowlanej rzeczywistości”.

Według klasyfikacji zawodów i specjalności, stanowiącej załącznik do rozporządzenia ministra pracy i polityki społecznej z 10 grudnia 2002 roku – kosztorysant (symbol 311201) – to osoba wykonująca prace związane ze sporządzaniem kosztorysów budowlanych, analizująca koszty ponoszone przy realizacji robót budowlanych, dokonująca opisu technologii i organizacji wykonywania tych robót, ustalająca ilości robót podane w przedmiarze lub obmiarze czy też ustalająca ceny jednostkowe robót budowlanych.

Powyższy zakres czynności, w sytuacji gdy władze państwowe kolejnymi zmianami przepisów rezygnowały z regulacji odgórnej, w konsekwencji czego ceny robót budowlanych w całości stały się umowne sprawia, że kosztorysant staje się jednym z ważniejszych uczestników procesu inwestycyjnego. To już nie jest pozostający w cieniu projektanta i wykonawcy, ubezwłasnowolniony obligatoryjnymi przepisami, obłożony katalogami „człowiek od liczenia”. Dziś to specjalista o interdyscyplinarnej wiedzy

z pogranicza budownictwa, ekonomii i prawa, analityk kosztów, na bieżąco śledzący rynek budowlany, znający świetnie nowe technologie i materiały. Proces inwestycyjny wymaga, aby analizy i kalkulacje finansowe dokonywane były zarówno w fazie podejmowania decyzji o realizacji określonej inwestycji i tu szczególnie ważne jest umiejętne dokonanie wstępnego studium wykonalności wraz z identyfikacją finansowych ograniczeń, jak i w fazie przygotowania projektu, gdzie określa się większość uwarunkowań kosztowych przyszłych robót budowlanych.

Podczas konferencji w Częstochowie omawiane były praktyczne uwarunkowania pracy kosztorysanta. Uczestnicy dowiedzieli się jak właściwie określić budżet inwestycji (rezerwy – to już historia), jak oszacować wartość zamówienia na roboty budowlane, według jakiej metody sporządzić kalkulacje w ofertach przetargowych, jak wygląda kwestia kontroli realizacji zamówień na roboty budowlane. Obok wiedzy i praktyki nowe procedury realizacji inwestycji wymagają również nowych rozwiązań w organizacji pracy kosztorysanta. Dawne skromne biurko kosztorysanta zamienić musi na wyspecjalizowane biuro inżynierskie, bo tylko takie podołać może nowym wyzwaniom i konkurencji.

Nie do przecenienia jest fakt, że wszystkie te zagadnienia przedstawiane były przez wybitnych specjalistów – ekspertów w obszarze kosztorysowania, a podczas referatów wyeksponowane zostały kwestie praktyczne, z uwzględnieniem najnowszych, obowiązujących regulacji unijnych.

O potrzebie dyskusji na powyższe tematy świadczy frekwencja uczestników - na IX Konferencję Częstochowską przybyło ponad

140 osób z całej Polski. Referatom i dyskusji przysłuchiwał się Tomasz Czajkowski prezes Urzędu Zamówień Publicznych, Andrzej Warwas Zastępca Dyrektora Departamentu Architektury i Budownictwa Ministerstwa Infrastruktury – przedstawiciele urzędów kluczowych dla regulacji zasad pracy kosztorysantów. Uzupełnieniem wysokiego merytorycznego poziomu konferencji była znakomita jej organizacja - zapewniona przez WACETOB i Stowarzyszenie Kosztorysantów Budowlanych, a także atmosfera autentycznie żywej i konstruktywnej dyskusji.

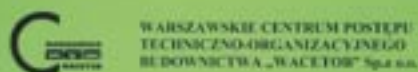
Prawdziwym hitem okazała się rozprawdzana przez organizatora Konferencji, po raz pierwszy wydana w Polsce, dla celów szkoleniowych, przez WACETOB: WZORCOWA DOKUMENTACJA PRZETARGOWA DLA ROBÓT BUDOWLANYCH.

Publikacja powyższa opracowana na zlecenie Urzędu Zamówień Publicznych, uwzględniająca opracowania FIDIC oraz Banku Światowego, służyć ma upowszechnieniu jednolitych wzorców formularzy dokumentów przetargowych – umów, ofert itp., niezbędnych w procesie zamawiania robót budowlanych. Dokumenty te nie są obowiązkowe do stosowania w procedurze przetargowej, stanowiąc jednak mogą wzorzec postępowania przy zawieraniu kontraktów o realizację inwestycji budowlanych współfinansowanych ze środków publicznych, w tym pochodzących z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

(red.)

Szkolenie z tego zakresu prowadzi WACETOB

tel. 22-622 13 46, faks 22-628 00 63

WZORCOWA DOKUMENTACJA PRZETARGOWA DLA ROBÓT BUDOWLANYCH

- WZORCOWE DOKUMENTY PRZETARGOWE
- WZORY UMÓW O ROBOTY BUDOWLANE
- DOKUMENTACJA PROJEKTOWA I SPECYFIKACJE TECHNICZNE WYKONANIA I ODBIORU ROBÓT
- SPISÓB OBLICZENIA CENY NA ROBOTY BUDOWLANE ORAZ PRZEDMIAR ROBÓT

Warszawa 2004 r.

O nowej roli inżyniera

Tematyka jubileuszowej X ciechocińskiej konferencji (14-15 października br.) zdecydowanie różniła się od problemów omawianych na podobnych spotkaniach wcześniej. Ponad 150 uczestników zastanawiało się nad rolą inżynierów w zarządzaniu kontraktami w kontekście nowej rzeczywistości, która stawia przed specjalistami znacznie szersze zadania. Od kilku miesięcy polskie budownictwo funkcjonuje w ramach zjednoczonego obszaru gospodarczego Unii Europejskiej. W tym roku zaczęło także obowiązywać nowe Prawo zamówień publicznych zintegrowane z regulacjami unijnymi.

W uroczystym otwarciu konferencji wzięli udział m.in. przedstawiciele patronów honorowych konferencji, prof. Zbigniew Grabowski, prezes Krajowej Rady Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, Eliza Niewiadomska, dyrektor departamentu prawnego Urzędu Zamówień Publicznych, oraz Andrzej Warwas, wicedyrektor departamentu architektury i budownictwa w Ministerstwie Infrastruktury.

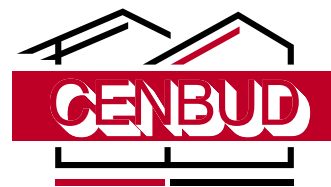
Motywy przewodnim – zarówno referatów, jak i licznych dyskusji – stały się dwa podstawowe elementy: Unia Europejska oraz nowe Prawo zamówień publicz-

nych. Już na samym początku inauguracyjnej sesji zwrócił na to uwagę Kazimierz Bulski, prezes zarządu Ośrodka Wdrożeń Ekonomiczno-Organizacyjnych Budownictwa „Promocja”, organizatora konferencji. Tadeusz Nawracaj, przewodniczący Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa, podkreślił, że rola inżyniera w sprawach cen i kosztów rośnie, ponieważ od jego decyzji zaczyna się proces inwestycyjny.

W referacie wprowadzającym prof. Zbigniew Grabowski stwierdził, że po wejściu do Unii Europejskiej firmy budowlane i polscy specjaliści pracujący na rzecz budownictwa muszą mieć świadomość powagi zachodzących zmian.

Wyzwaniem dla polskich inżynierów, jak podkreślił, będzie udział w przygotowaniu programów inwestycyjnych związanych z uzyskaniem środków unijnych. W Narodowym Planie Rozwoju ze stycznia 2003 roku przewiduje się, że Polska może otrzymać z tych źródeł w latach 2004-2006 prawie 11,4 mld euro. Z tej kwoty ok. 60% ma być przeznaczona na budownictwo. Tymczasem wiadomo, że poziom przygotowania dotychczasowych wniosków unijnych nie jest zbyt wysoki.

AS

Zakład Obsługi Procesów Inwestycyjnych „CENBUD”
87-100 Toruń, ul. Krasińskiego 80/82
tel. (0-56) 622-60-98

O Zakładzie Obsługi Procesów Inwestycyjnych CENBUD z Torunia, który zdobył Złote Liczydło pisaliśmy obszernie w IB/8 na s. 37

Kosztorysowanie i Doradztwo Inwestycyjne

Solidność i rzetelność potwierdzona wysoką pozycją w rankingu Biur Kosztorysowych

2001 I miejsce 2002 II miejsce 2003 I miejsce 2004 II miejsce

Działamy na rynku od 1994 r.

Sporządzimy:

- **Przedmiary robót wraz ze specyfikacjami technicznymi zgodnie z nowym rozporządzeniem**
- **Kosztorys inwestorski**
- **Wycenę przedmiaru – kosztorys ofertowy**

Przedmiary i kosztorysy sporządzają inżynierowie z uprawnieniami budowlanymi i dużym doświadczeniem zawodowym wypracowanym z pracy w wykonawstwie i nadzorze inwestycyjnym.

Kosztorysowanie i Doradztwo Inwestycyjne ANGRA s.c.

Goszczyńskiego 25/31 lok. 3, 02-610 Warszawa, tel./fax (22) 844 40 59
tel. (22) 848 28 33 • e-mail: angra@angra.waw.pl • www.angra.waw.pl

Budma 2005

„BUDMA od lat należy do europejskiej czołówki. Obecnie to impreza obowiązkowa dla najważniejszych europejskich i polskich firm” – czytamy w opublikowanym przez AUMA raporcie branżowym, dotyczącym targów budowlanych odbywających się w Europie Środkowo-Wschodniej. Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o., wraz z odbywającymi się corocznie w Poznaniu Międzynarodowymi Targami Budownictwa BUDMA, są członkiem IBEC (International Building Exhibition Committee) – stowarzyszenia skupiającego czołowych europejskich organizatorów targów budownictwa.

► Ukraina została wybrana jako kraj partnerski na BUDMIE 2005 w związku z obchodami Roku Ukrainy w Polsce i Roku Polski na Ukrainie. We współpracy z Polską Izbą Przemysłowo-Handlową Budownictwa organizowane jest Forum Budowlane Polska-Ukraina. Celem Forum będzie wymiana informacji o wzajemnym dostępie do rynków usług budowlano-montażowych, wyrobów budowlanych, usług projektowych, geodezyjnych i kartograficznych, konserwacji zabytków, usług badawczych, certyfikacyjnych i doradczych, będzie okazją do zaprezentowania możliwości inwestycyjnych we wszystkich obszarach specjalności budowlanych.

► **DZIEŃ INŻYNIERA BUDOWNICTWA** – wydarzenie organizowane już po raz drugi we współpracy z Polską Izbą Inżynierów Budownictwa; tematyka obejmować będzie wzajemne uznawanie kwalifikacji w UE; procesy wdrażania zrównoważonego rozwoju w budownictwie; budownictwo hydrotechniczne; budownictwo drogowe.

► **TARGOWE SPOTKANIA Z ARCHITEKTURĄ** – organizowane co roku przy współpracy Stowarzyszenia Architektów Polskich i Izby Architektów RP. Tematyka poświęcona będzie w większości architekturze Ukrainy, możliwościom współpracy z tamtejszym rynkiem. Planowane jest zaproszenie przedstawicieli ukraińskiego stowarzyszenia architektów.

► **MISJA OBWODU KALININGRADZKIEGO** – kierując się chęcią współpracy przedsiębiorstw Obwodu Kaliningradzkiego z partnerami polskimi, dla której nowe perspektywy otworzyło członkostwo Polski w UE, Wielkopolska Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu i MTP zaprosiły misję gospodarczą Obwodu Kaliningradzkiego do złożenia roboczej wizyty w Poznaniu i Wielkopolsce.

► **INSTYTUT TECHNIKI BUDOWLANEJ** – organizuje seminarium połączone z obchodami 60-lecia Instytutu; przewidziana jest także prezentacja europejskich instytutów certyfikujących.

► **IV KONGRES DEKARZY POLSKICH** – wydarzenie organizowane corocznie, tym razem połączone z poświęceniem sztandaru Stowarzyszenia, otrzymanego w związku z przynależnością SDP do europejskiego stowarzyszenia dekarzy.

Ponadto BUDMĘ wzbogacą liczne konkursy, wieczór branżowy dla wystawców, imprezy dla samorządów – np. BUDOWNICTWO W REGIONACH – Fundusze strukturalne w regionach europejskich.

(red.)

Targi odbędą się
w dniach
25-28.01.2005

Tu może być **Twoja reklama**
Skontaktuj się z nami

ME-media

Agencja ME-media - ul. Senatorska 13/15, 00-075 Warszawa
tel. +48 22 829 66 84, 829 66 78, fax +48 22 829 66 81, 829 66 90
e-mail: reklama@ME-media.pl internet: www.ME-media.pl

Kurs na Niderlandy

Nowoczesna, „budowana” wieloletnimi tradycjami, infrastruktura czyni z Holandii wiarygodnego transportera towarów, osób i danych elektronicznych. Centralne położenie, elastyczny czas pracy oraz wielojęzyczne, dobrze wykształcone społeczeństwo stanowią zachętę dla zagranicznych firm. I rzeczywiście, w holenderskim – od lat dodatnim – bilansie handlowym połowa PKB pochodzi z operacji międzynarodowych.

Królestwo Niderlandów na światowej liście eksporterów zajmuje szóste miejsce, jest też szóstym, co do wielkości, inwestorem na świecie. W największym sektorze gospodarczym - usługach - zatrudnia 64 proc. zawodowo czynnych osób. Obejmuje on m.in. handel, transport, komunikację, przemysł budowlany, usługi dla firm i instytucji oraz bankowość i ubezpieczenia.

Jakkolwiek Polska jest dla Holandii drugim (po Rosji) partnerem handlowym w tej części Europy (a globalnie jedenastym), nasze towary stanowią zaledwie 1 proc. jej importu. Sprzedajemy głównie wyroby przemysłowe: maszyny, urządzenia, sprzęt transportowy. Polskich przedsiębiorców w KN interesuje odpowiednio budownictwo, transport, sektory - instalacyjny i spożywczy. Holenderskie inwestycje koncentrują się m.in. w mass mediach, bankowości i ubezpieczeniach, przetwórstwie żywności czy branży browarniczej. O rozkręceniu własnego biznesu w tym przedsiębiorczym kraju z pewnością warto pomyśleć poważnie...

Zdecydowani, z chwilą wejścia Polski do UE, nie muszą okazywać wizy ani pozwolenia na pobyt, jednak to ostatnie ułatwi w KN założenie firmy. Niekiedy konieczna jest specjalna zgoda miejscowych władz, np. lokalne urzędy gmin decydują o prowadzeniu działalności gastronomicznej i ustalają limity barów, kawiarni i restauracji w danej dzielnicy.

Najłatwiej i najszybciej zarabiać w Holandii na zasadzie samozatrudnienia, inne polskie firmy – obecne kapitałowo na tamtejszym rynku - to tzw. spółki prawa holenderskiego (BV) – odpowiedniki rodzimych spółek z o.o.

Zarejestrowanie spółki zajmuje około dwóch miesięcy, jednak można w tym czasie działać na tzw. zasadach tymczasowych. Na koszt rejestracji wpływa forma prawna przedsiębiorstwa oraz liczba zatrudnianych osób. Rejestracja firmy jednoosobowej w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Hadze to wydatek rzędu 69 euro. Przynależność do Izby jest obowiązkowa i rocznie kosztuje około 160 euro. Żeby zarejestrować firmę, niezbędne są kwalifikacje zawodowe, środki finansowe, ubezpieczenie. Trzeba również... cieszyć się dobrym zdrowiem. Po uzyskaniu niezbędnych pozwoleń policja automatycznie skierowuje na badania w miejscowej przychodni lekarskiej.

Działalność gospodarcza w Holandii stanie się możliwa po złożeniu w Urzędzie Imigracji i Naturalizacji kopii paszportu, opisu zakresu działania, deklaracji z Urzędu Podatkowego, decyzji administracyjnej o przyznaniu numeru identyfikacji podatkowej, kopii zakupu lub kontraktu na wynajem powierzchni pod siedzibę firmy oraz biznes planu.

Sporządzenie biznes planu to osobny problem. Dobry dokument powinien zawierać informację o statusie firmy i prognozę finansową – tą ostatnią zajmuje się księgowy rejestrowany dla osób prawnych albo biuro rachunkowo-księgowe dla firm jednoosobowych. Pomoc w utworzeniu biznes planu oferują wyspecjalizowane organizacje lub firmy – pod adresami www.kvk.nl albo www.adviseurs.pagina.nl.

Znaleźć tam można również wzory planów standardowych, wypełnione przez specjalistów.

Spółki akcyjne (NV) lub z ograniczoną odpowiedzialnością (BV) muszą przedstawić dodatkowo akt założycielski. Na wszystkich firmach zarejestrowanych w Holandii spoczywa obowiązek posiadania konta bankowego.

Do założenia oddziału niezbędne jest: tłumaczenie umowy spółki, sporządzone przez tłumacza przysięgłego, kopia sprawozdania rocznego, wyciąg z rejestru handlowego przedsiębiorstwa zagranicznego, uchwała zarządu poświadczona przez notariusza, powołanie menedżera oddziału, ustanowienie jego uprawnień, pełnomocnictwo ustanawiające/upowazniające menedżera oddziału.

Małe ostrzeżenie... W Holandii zabronione jest rejestrowanie przedsiębiorstw o takiej samej lub chociaż podobnie brzmiącej nazwie. Zanim się na którąś zdecydujemy, zlećmy Izbie Przemysłowo-Handlowej przeszukanie spisu wszystkich firm.

Każdego prowadzącego własną działalność gospodarczą prawnie obowiązuje rejestr wszystkich spraw, mających skutki finansowe dla przedsiębiorstwa. Holenderski fiskus pozostawia stosunkowo dużą swobodę wyboru systemu i sposobu prowadzenia administracji – o ile będzie on dawał wystarczający wgląd w istotne z punktu widzenia podatkowego finanse firmy.

Dokumenty przechowujemy dziesięć lat, w tym – zapisane na papierze lub w formie elektronicznej – księgi przychodów i rozchodów, otrzymane faktury, kopie wysłanych faktur, wyciągi bankowe, umowy i tym podobne oraz oprogramowanie baz danych.

Wysokość podatków płaconych przez firmę zależy od jej dochodów. Do 22,6 tys. euro – wynosi 29 proc., powyżej tej kwoty – 34,5 proc. Podobnie zróżnicowane są podatki od osób fizycznych, a ich wysokość oscyluje w granicach 32 – 52 proc.

Składka podstawowa VAT wynosi 19 proc., natomiast obniżona – 0 i 6 proc. Małe przedsiębiorstwa mogą być zwolnione z podatków. Jeżeli należny VAT po odliczeniu zapłaconych należności wynosi mniej niż 1,8 tys. euro, może zostać odliczony. W przypadku sumy mniejszej niż 1,3 tys. euro zawieszają się obowiązki płacenia VAT-u.

Holandia stale zachęca m.in. polskich biznesmenów do inwestowania w niej swego kapitału. Ci, którzy są zainteresowani współpracą z firmami niderlandzkimi, mogą ubiegać się o subwencje i pożyczki na korzystnych warunkach.

W określaniu profilu holenderskiego partnera handlowego pomogą specjaliści z NedPol Business Link, których rady zasięgnąć można na stronie <http://www.nedpol.biz/>

Szczegółowe informacje można znaleźć na następujących stronach:

Europejski Bank Inwestycyjny: madma@edv.nl, www.ifc.org
Fundusz Inwestycyjny dla Rynków Rozwijających się: thehaugue@nibcapital.com, www.nibcapital.com
Wsparcie Techniczne dla Europy Środkowej i Wschodniej: fmo@wxs.nl, www.fmo.nl

Jest takie powiedzenie, że wprowadził to Bóg stworzył świat, ale Holandię stworzyli Holendrzy. Sporo w nim prawdy. Na ile - przekonajcie się Państwo sami...

Diana Federowicz

Przydatne adresy:

www.wehhaga.nl, www.kvk.nl,
www.polenconsulting.com, www.overheid.nl

Ambasador Królestwa Holandii w Polsce - Jan Edward Craanen

AL. Prezydencję - półroczną - w Unii Europejskiej sprawuje obecnie do końca br. kraj, który w Warszawie reprezentuje Wasza Ekszelencja. Znanie są, wcześniej ogłoszone przez premiera Holandii, priorytety tej prezydencji. Które z nich uważa pan za najpilniejsze?

JEC. Niderlandzka prezydencja w Unii Europejskiej przypada na wyjątkowy moment. Niedawno Unia została rozszerzona o dziesięć nowych państw członkowskich, a to ma znaczne konsekwencje dla procesu podejmowania decyzji w Brukseli. Ponadto w okresie tym rozpocznie prace nowy Parlament Europejski, a także nowa Komisja Europejska. Niemalym wyzwaniem zatem jest umożliwienie normalnego funkcjonowania Unii.

W tym samym czasie kalendarz przewiduje ważne zagadnienia. Nie tylko negocjacje akcesyjne z Rumunią i Bułgarią zbliżają się do decydującego etapu, lecz także przewidziane jest ewentualne rozpoczęcie negocjacji z Turcją i Chorwacją. Ponadto właśnie rozpoczęła się dyskusja na temat przyszłego budżetu Unii Europejskiej.

AL. Polski bohater narodowy generał Krzysztof Arciszewski w siedemnastym wieku zaczął służbę we flocie Niderlandów i tam osiągnął stopień admirała... Obecnie Polska i Holandia wspólnie działają w NATO. Jak ocenia Pan wykorzystywanie przez Wasze jednostki wojskowe polskich ćwiczebnych poligonów?

JEC. Polska i Niderlandy mają długą i bogatą wspólną historię. Admirał Arciszewski jest oczywiście wspaniałym tego przykładem. Warto zauważyć, że przez te wszystkie wieki Polska i Niderlandy nigdy nie prowadziły przeciwko sobie wojny. W tym roku obchodzimy 60 rocznicę udziału polskich wojsk w wyzwoleniu Niderlandów spod niemieckiej okupacji. Wojskowa współpraca z Polską po wstąpieniu Polski do NATO znacznie się rozszerzyła. Polskie poligony dają rzeczywistości wojskom niderlandzkim możliwość ćwiczebne, których we własnym kraju nie mamy. Także w Iraku wojska polskie i niderlandzkie blisko ze sobą współpracują.

AL. Długie tradycje ma na ziemiach polskich osadnictwo holenderskie. Powszechnie wiadomo, że przyczyniło się ono przed kilkoma wiekami do zagospodarowania nadmorskiej depresji na Żuławach. Mniej znane są inne, choć podobnie budujące przykłady, jak choćby we wsi Wilamowice, na południu Polski, gdzie potomkowie przybyłych tam Holendrów przez kilkaset lat przechowali własne narodowe obyczaje, a nawet stroje. Współcześnie przepisy związane z wejściem Polski do UE uczyniły jeszcze bardziej możliwym zakup ziemi w naszym kraju przez Holendrów zainteresowanych pracą na roli czy hodowlą bydła. Jak ocenia Pan Ambasador przyszłość tego procesu nowego osadnictwa?

JEC. Rzeczywiście Holendrzy, którzy w przeszłości przybywali do Polski, pozostawili po sobie ślady, które przetrwały po dziś dzień. Przybywali oni nie po to, by szybko się dorobić, lecz po to, by rozpocząć tutaj zupełnie nowe życie. Rozumiemy polskie

obawy odnośnie sprzedaży ziemi cudzoziemcom i nasz rząd zaakceptował też wnioskiwane przez Polskę okresy przejściowe. Jednak kiedy patrzę na pracę niderlandzkich rolników, którzy już zamieszkali w Polsce, to myślę, że obawy te są nieuzasadnione. Są to zazwyczaj młodzi ludzie, którzy ciężką pracą rozwijają swoje gospodarstwa. Ich dzieci chodzą do polskich szkół, a oni tworzą nieraz nowe miejsca pracy dla lokalnej społeczności i wprowadzają w Polsce nowe technologie rolnicze. Mam nadzieję, że ich wkład na dłuższą metę zostanie tak samo pozytywnie oceniony, jak ich historycznych „poprzedników”.

AL. Przedsiębiorstwa holenderskie sporo już zainwestowały w Polsce. W jakiej mierze Ambasada Królestwa Holandii może wpływać na zwiększenie udziału kapitałowego biznesu ze swego kraju w Polsce?

JEC. Według polskich statystyk Niderlandy są drugim co do wielkości zagranicznym inwestorem w Polsce. Niderlandzcy przedsiębiorcy postrzegają Polskę jako atrakcyjny rynek, a przyciąga ich tutaj przede wszystkim wysoko wykształcona siła robocza. Ambasada Niderlandów stara się niderlandzkich przedsiębiorców możliwie najszerzej informować o możliwościach, lecz decyzje oczywiście są podejmowane przez nich samodzielnie.

AL. Co uważa Pan Ambasador za najistotniejsze spośród działań, które podejmuje Pana placówka dyplomatyczna? Jak ocenia Pan swoją misję w Polsce?

JEC. Trudno jest określić, która część pracy ambasady jest najważniejsza. Poza utrzymywaniem stosunków politycznych, wspominała Pani o stosunkach handlowych i współpracy gospodarczej. Dodałbym do tego bardzo ważną współpracę organów ścigania oraz konsularne wsparcie Holendrów przebywających w Polsce. Także wymiana kulturalna nabiera rozmachu i ambasada stara się także tutaj ułatwiać kontakty. Jestem w Polsce już ponad dwa lata i muszę powiedzieć, że wykonuję swoją pracę z wielką przyjemnością. Polska jest gościnnym i serdecznym krajem. Stosunki między naszymi państwami są intensywne, zatem, jak to mówią Anglicy, „there is never a dull moment”.

Rozmawiała: Agnieszka Loc

INTERsoftInnowacyjne oprogramowanie
dla architektury i budownictwa

PROMOCJA
DODATKOWY
ŚWIĄTECZNY
RABAT

ważny tylko do 31.12.2004

22%

dla Klientów wybierających
jednorazową płatność

11%

dla Klientów wybierających
płatność rozłożoną
na 2 równe raty

ZAMÓW
042 689 11 11

INTERsoft Sp. z o.o.
90-057 Łódź
ul. Sienkiewicza 85/87

Oprogramowania dla budownictwa

Konstruktor 4.0 – warsztat pracy projektanta konstrukcji

Program Konstruktor jest obecny na rynku oprogramowania dla budownictwa od 2000 roku. Systematycznie modyfikowany oraz poszerzany o coraz to nowe moduły stał się najczęściej wykorzystywanym programem komputerowym przez polskich konstruktorów budowlanych. Program, swą tematyką, obejmuje konstrukcje żelbetowe, stalowe, drewniane, zagadnienia gruntowe oraz ciepłotaśnościowe. Program powstał w Polsce, przy udziale polskich inżynierów oraz pracowników naukowych Politechniki Łódzkiej, dzięki czemu jest sprawdzonym narzędziem w rękach projektanta.

Konstruktor jest prekursorem w Polsce innowacyjnej idei programu zbudowanego ze współpracujących ze sobą modułów, które jednocześnie mogą działać niezależnie od siebie. Pozwala to użytkownikowi na racjonalny wybór i zakup poszczególnych modułów w zależności od aktualnych potrzeb. Nie ma zatem potrzeby inwestowania jednorazowo dużych środków, gdyż program można rozbudowywać w każdej chwili poprzez dokonywanie kolejnych modułów.

Duże środki inwestowane przez INTERsoft w rozwój własnego, autorskiego programu procentują jego błyskawicznym rozwojem. Każdy kolejny rok przynosi nowe moduły wchodzące w skład systemu Konstruktor oraz nowe możliwości całego systemu. Również bieżący rok obfituje w nowości.

Po wprowadzeniu do sprzedaży w kwietniu 2004 roku Konstruktor 3.5 firma INTERsoft prezentuje kolejne nowości, które składają się na wersję 4.0 programu.

W programie dokonano również szeregu aktualizacji do, często zmieniających się w naszym kraju, przepisów normowych (dotyczy to programów z zakresu konstrukcji żelbetowych, gdzie uwzględniono normę PN-B-03264:2002). Zgodnie z życzeniami użytkowników dokonaliśmy również zmian w poszczególnych modułach, m.in.:

- Przenikanie ciepła - możliwość wykonania obliczeń wykraplania i odparowania wilgoci w przegrodzie w poszczególnych miesiącach roku zgodnie z PN-EN/ISO 6946.
- Ściana oporowa - nowe typy obciążeń; obliczanie stateczności wraz z punktem obrotu klina odłamu.

W przypadku wszystkich modułów ujednolicony został interfejs użytkownika, tak aby jeszcze bardziej usprawnić pracę z programem.

Na dzień dzisiejszy program **Konstruktor 4.0** tworzą następujące moduły:

RAMA 2D - analiza statyczna dowolnych płaskich układów prętowych.

BELKA ŻELBETOWA + DXF - analiza statyczna i wymiarowanie wieloprzęsłowych belek żelbetowych.

SLUP ŻELBETOWY + DXF - pełna analiza wytrzymałościowa słupów żelbetowych w dwukierunkowym stanie obciążenia.

SCHODY PŁYTOWE + DXF - wymiarowanie żelbetowych schodów płytowych jednobiegowych.

ŚCIANA OPOROWA + DXF - projektowanie żelbetowych ścian oporowych kątowych.

FUNDAMENTY BEZPOŚREDNIE + DXF - kompleksowe projektowanie dowolnych typów fundamentów bezpośrednich.

BELKA STALOWA - analiza statyczna i sprawdzanie nośności stalowych belek wieloprzęsłowych.

SLUP STALOWY - analiza statyczna i sprawdzanie nośności stalowych słupów jednoogłębionych.

PLATEW STALOWA - sprawdzanie nośności jednoprzęsłowych płyt stalowych.

BLACHOWNICA STALOWA - sprawdzanie nośności wieloprzęsłowych blachownic stalowych.

POLĄCZENIA DOCZOŁOWE + DXF - projektowanie połączeń stalowych doczołowych na śruby zwykłe i sprężone.

PRZENIKANIE CIEPŁA - projektowanie przegród budowlanych z uwzględnieniem fizyki budowli.

ZAPOTRZEBOWANIE CIEPŁA I TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU - obliczanie sezonowego zapotrzebowania na ciepło do ogrzewania, zgodnie z obowiązującymi normami.

WIĄZARY DREWNIANE - obliczenia statyczne i wymiarowania drewnianych więźb dachowych.

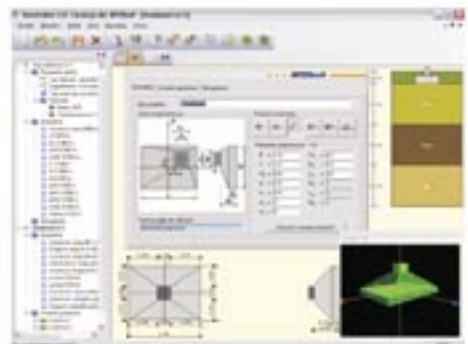
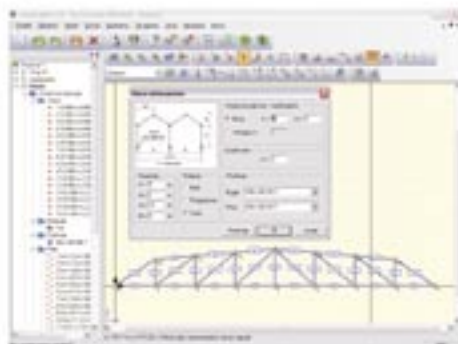
OSIADANIE GRUPY FUNDAMENTÓW - sprawdzanie naprężeń i osiadania dla grupy fundamentów.

STATECZNOŚĆ SKARP I ZBOCZY - wykonywanie obliczeń związanych ze sprawdzeniem stateczności nowoprojektowanych oraz istniejących nasypów, skarp i zboczy.

PALE - sprawdzanie nośności pali (w układzie prostym lub przemiennym) na wciskanie i wyciąganie.

Programy, przy których nazwie znajduje się określenie **DXF** wyposażone są opcjonalnie w nakładki umożliwiające automatyczne wykonanie rysunków konstrukcyjnych w formacie **DXF**, które mogą być również automatycznie eksportowane do programu posiadającego obsługę formatu **.dxf**, np. **INTERsoft-IntelliCAD** lub **DUO CAD**.

Osobom zainteresowanym nabyciem oprogramowania producent przesyła bezpłatnie wersje testowe programu. Konsultanci zatrudnieni w firmie **INTERsoft** są fachowcami, którzy chętnie odpowiedzą na Państwa pytania związane z doбором odpowiedniego oprogramowania, z zakresem użytkowania oraz z możliwościami wszystkich aplikacji.

Czasopisma specjalistyczne

Polecamy najciekawsze propozycje tytułów branżowych

CIEPŁOWNICTWO OGRZEWNICTWO WENTYLACJA

Redakcja: ul. Czackiego 3/5, pokój 216
00-950 Warszawa, skr. poczt. 1004
tel./faks (0-22) 828 27 26, tel. (0-22) 826 43 35
www.sigma-not.pl, e-mail: redakcja.cow@neostrada.pl,
cieploogrzewwent@sigma-not.pl

Na naszej stronie www.cieploogaz.com.pl Czytelnicy znajdą spisy treści oraz streszczenia artykułów. Znajdują się tam również odnośniki do stron www reklamujących się u nas firm. Autorzy artykułów publikowanych na łamach naszego czasopisma otrzymują 4 punkty od Ministerstwa Nauki i Informatyzacji (dawniej Komitetu Badań Naukowych).

W numerze listopadowym naszego czasopisma ukażą się m.in. następujące artykuły:

► Wykrywanie uszkodzeń i diagnostyka pracy sieci ciepłowniczej przy użyciu sztucznych sieci neuronowych. Część I – mgr inż. Rafał Wawryk, dr inż. Paweł Malinowski, dr inż. Iwona Polarczyk

► Efekty ekonomiczno-ekologiczne modernizacji kotła typu OR-10-040 – mgr inż. Roman Popiołkiewicz

► Porównanie instalacji c.o. w układzie rozdzielaczowym i trójnikowym na przykładzie budynku jednorodzinny – dr inż. Michał Strzeszewski, mgr inż. Michał Joński

► Pozyskiwanie energii promieniowania słonecznego na potrzeby grzewcze budynków (dokończenie z nr 10/2004) – Marian B. Nantka

► LEKSYKON (2) podstaw architektologii budynków niskoenergochłonnych - Leszek Laskowski

► Eksperymentalne wyznaczanie korelacji na współczynniki wnikania ciepła w wymiennikach kompaktowych. (Część I) – dr inż. Dawid Taler

► Stabilizacja temperatury wewnętrznej w obiektach wielokubaturowych – dr inż. Iwona Polarczyk, dr inż. Paweł Malinowski

► Systemy wentylacji hybrydowej. (Część I) – Dorota Bzowska

► Fundusze pomocowe dla polskiego ciepłownictwa – mgr Ewa Warda-Drozd

Zachęcamy do prenumeraty czasopisma

GAZ, WODA i TECHNIKA SANITARNA

Redakcja: ul. Czackiego 3/5, pok. 404
00-043 Warszawa, skr. poczt. 1004
tel./faks (0-22) 827-02-49, 336-14-07
www.sigma-not.pl
e-mail: gwits@poczta.onet.pl

Numer październikowy czasopisma „Gaz, Woda i Technika Sanitarna” otwiera artykuł bardzo aktualny, dotyczący bezpieczeństwa użytkownika sieci gazowych w warunkach zagrożeń terrorystycznych. Dwa kolejne artykuły dotyczą stosowania biopaliw. W pierwszym z nich autor przedstawił uregulowania prawne stosowania biopaliw w Unii Europejskiej i w Polsce oraz przeanalizował szacunkowe możliwości produkcji biopaliwa z rzepaku. W drugim artykule dotyczącym tego zagadnienia zwrócono uwagę na wymagania związane z wprowadzeniem olei roślinnych do energetyki oraz badania procesu spalania oleju rzepakowego.

Pozostałe artykuły poświęcone są szeroko pojętej dziedzinie wodociągów i kanalizacji. Unikatowy charakter ma pierwszy z tych artykułów poświęcony stratom ciśnienia w układach kształtek z polipropylenu. W końcowej części artykułu Czytelnicy

znajdą zestawienie wyników pomiarów i obliczeń współczynnika oporu miejscowego. Dalej bardzo interesujący jest artykuł poświęcony elementom współczesnej eksploatacji systemów dystrybucji wody i odprowadzania ścieków, w którym autor zaprezentował nowe kierunki działań w tym zakresie. Duże znaczenie projektowe i eksploatacyjne ma artykuł poświęcony płukaniu złóż dwuwarstwowych, w którym przedstawiono zasady doboru tych złóż oraz zależność ekspansji złoża i czasu hydraulicznej segregacji warstw wymieszanego złoża od intensywności płukania.

Dwa końcowe artykuły poświęcone są zagadnieniom o charakterze analitycznym. W pierwszym z nich przedstawiono zasady oznaczania ogólnego węgla organicznego w wodzie i ściekach metodą utleniania chemicznego w fazie ciekłej, podając jednocześnie charakterystyczne parametry omawianej metody. Drugi z tych artykułów dotyczy mikrofauny osadu czynnego, w którym to artykule autor zwraca uwagę na przydatność obserwacji składu mikrofauny przy monitorowaniu przebiegu i efektów pracy oczyszczalni ścieków.

W numerze znalazło się również sprawozdanie z III Krajowego Zjazdu Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, jak również z imprezy targowej i konferencji „Wasser+Gas Berlin Spezial 2004”, która odbyła się w Berlinie we wrześniu tego roku.

Zachęcamy do lektury

Inżynieria
i Budownictwo

Przegląd Budowlany

Gaz, Woda
i Technika
Sanitarna

Ciepłownictwo,
Ogrzewnictwo,
Wentylacja

Gospodarka Wodna

Wiadomości
Melioracyjne
i Łąkarskie

INPE

Spektrum
– magazyn
informacyjny SEP

Drogownictwo

Wiadomości naftowe
i gazownicze

Inżynieria Morska
i Geotechnika

Materiały Budowlane

Wiadomości IPB

Czasopismo

Stowarzyszenia

Inżynierów

i Techników

Przemysłu

Materiałów

Budowlanych

Redakcja: ul. Świętokrzyska 14a, pok. 409, 00-950 Warszawa
skr. poczt. 1004, tel./faks (0-22) 826-20-27, 827-52-55
tel. (0-22) 828-23-91
e-mail: materiałybudowlane@neostrada.pl
www.materiałybudowlane.info.pl

Miesięcznik „Materiały Budowlane” – technologie – rynek – wykonawstwo to źródło wiedzy o nowoczesnych wyrobach i technologiach budowlanych, ciekawych realizacjach, normalizacji i certyfikacji, nowych uwarunkowaniach związanych z przystąpieniem Polski do UE, aktualnych przepisach prawnych i ekonomicznych z dziedziny budownictwa, rynku budowlanego. W każdym wydaniu znajdują Państwo wiele interesujących artykułów, na wysokim poziomie merytorycznym, autorstwa znanych w kraju autorytetów z różnych dziedzin budownictwa.

Październikowe wydanie (nr 10/2004) „Materiałów Budowlanych” zawiera dwa tematy wydania. Pierwszym z nich jest „Gips w budownictwie”, w którym Czytelnicy znajdą m.in. artykuły:

- ▶ „Sucha zabudowa w obiektach sportowych”;
- ▶ „Zabezpieczenia przeciwpożarowe z płyt gipsowo-kartonowych”;
- ▶ „Łukowe ściany i sufity z płyt gipsowo-kartonowych”;
- ▶ „Najczęściej popełniane błędy przy wykonywaniu suchej zabudowy”;
- ▶ „Bezpieczne poddasze”;
- ▶ „Właściwości akustyczne ścian Rigips”;
- ▶ „Płyty do gięcia na sucho”;
- ▶ „Podział i zastosowanie modyfikowanych spoiw gipsowych”;

▶ „Ogólne warunki wykonywania wykończeniowych gipsowych prac tynkarskich”;

▶ „Wyroby z gipsu i koszty ich zastosowania”.

Drugim tematem wydania październikowego miesięcznika „Materiały Budowlane” były „Drogi, Mosty”, a w nim wiele interesujących artykułów, m.in.:

▶ „Mosty z cementowych betonów niekonwencjonalnych”;

▶ „Wpływ robót fundamentowych na cechy gruntów”;

▶ „Kompleksowa naprawa obiektów mostowych metodą natryskową”;

▶ „Pale prefabrykowane w inwestycjach drogowych”;

▶ „Wzmacnianie wyeksploatowanych nawierzchni drogowych cienkimi nakładkami betonowymi”;

▶ „Zabezpieczenie przed korozją nowych betonowych obiektów mostowych”;

▶ „Mosty PCS i Extradosed – konstrukcje XXI w.”;

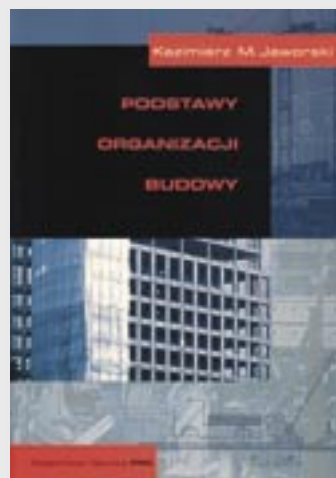
▶ „Gabionowy mur oporowy na terenie szkód górniczych”.

W październikowym wydaniu miesięcznika „Materiały Budowlane” – technologie – rynek – wykonawstwo zachęcamy również do lektury kolejnego odcinka Podręcznika Fizyki Budowli, w którym omawiane jest przenikanie ciepła przez przegrody budowlane. W dziale „Praktyka budowlana” polecamy dwa bardzo interesujące artykuły, jeden o poszukiwaniach nowych źródeł prądu w budownictwie, a drugi o ocenie zgodności i zakładowej kontroli produkcji wyrobów budowlanych. Wielu ciekawych informacji dostarczy także lektura artykułów dotyczących produkcji wyrobów oraz usług budowlanych, które znajdują Państwo w „Rynku budowlanym”.

Członków Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, którzy nie są dotychczas stałymi Czytelnikami miesięcznika „Materiały Budowlane”, zachęcamy do prenumeraty. Zainteresowanych prosimy o kontakt z redakcją. Dla członków PIIB mamy specjalną ofertę.

Podstawy organizacji budowy

Pierwsza w Polsce publikacja prezentująca w nowoczesny sposób problematykę organizacji budowy ukazała się nakładem Wydawnictwa Naukowego PWN. Książka autorstwa prof. Kazimierza Jaworskiego zawiera niezbędne wiadomości o organizacji procesów i przedsięwzięć budowlanych. Autor kompleksowo omówił metody planowania budowy ze szczególnym uwzględnieniem metod sieciowych, zagospodarowanie placu budowy, podstawy procesu inwestycyjnego, zasady organizowania przetargów na wykonanie robót budowlanych oraz systemy zapewnienia jakości na budowie. Publikacja zawiera ponadto zasady optymalnego doboru technologii procesów budowlanych oraz optymalnego wyrównywania harmonogramów zatrudnienia i zapotrzebowania na środki produkcji. Liczne przykłady liczbowe ilustrują istotne zagadnienia projektowania organizacji budowy. Książka jest skierowana do inżynierów zajmujących się projektowaniem i realizacją przedsięwzięć budowlanych oraz do studentów wydziałów budownictwa lądowego, wodnego i inżynierii sanitarnej oraz architektury uczelni technicznych.

Książkę można zamówić w Dziale Marketingu Wydawnictwa Naukowego PWN, tel. (22) 69 54 186